

Návrh strategie rozvoje města Vizovice

Jakub Mrnka

Bakalářská práce
2025

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav podnikové ekonomiky

Akademický rok: 2024/2025

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Jakub Mrnka
Osobní číslo:	M21352
Studijní program:	B0413A050024 Ekonomika a management
Specializace:	Ekonomika a management veřejné správy a regionálního rozvoje
Forma studia:	Prezenční
Téma práce:	Návrh strategie rozvoje města Vizovice

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Provedte literární rešerši z oblasti strategického rozvoje měst.

II. Praktická část

- Provedte socioekonomickou analýzu města Vizovice.
- Na základě zjištěných údajů zpracujte SWOT analýzu města Vizovice.
- Navrhněte strategické cíle a opatření, včetně katalogu projektů města Vizovice.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

BRISTOW, Gillian a HEALY, Adrian. *Handbook on regional economic resilience*. Cheltenham, UK: Edward Elgar, 2022. ISBN 978-1-78536-085-5.
KRBOVÁ, Jana. *Strategické plánování ve veřejné správě*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-587-1.
LOCHMANNOVÁ, Alena. *Veřejná správa: základy veřejné správy*. Vydání druhé. Prostějov: Computer Media, 2020. ISBN 978-80-7402-417-7.
PAVLÍK, Marek; ŠIMKA, Karel; POSTRÁNECKÝ, Josef a POMAHAČ, Richard. *Moderní veřejná správa: zvyšování kvality veřejné správy, dobrá praxe a trendy*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. ISBN 978-80-7598-048-9.
PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe*. 3. aktualiz. a přeprac. vyd. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-2475-608-0.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jiří Macháček, Ph.D.**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Datum zadání bakalářské práce: **10. února 2025**
Termín odevzdání bakalářské práce: **23. května 2025**

L.S.

doc. Ing. Michal Pilík, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Petr Novák, Ph.D.
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 10. února 2025

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění bez ohledu na výsledek obhajoby;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- jedno vyhotovení bakalářské práce v listinné podobě bude ponecháno Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně k uložení;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá; neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že

- jsem na bakalářské práci pracoval(a) samostatně a použitou literaturu jsem řádně citoval(a); v případě publikace výsledků budu uveden(a) jako spoluautor;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

Ve Zlíně, dne

.....
podpis autora

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá návrhem strategie rozvoje města Vizovice. Cílem práce je na základě analýzy současného stavu města, provedené SWOT analýzy a výsledků dotazníkového šetření mezi obyvateli vytvořit návrh strategického dokumentu, který stanoví vizi rozvoje Vizovic a definuje hlavní strategické cíle a opatření pro jejich dosažení. Teoretická část práce se věnuje veřejné správě, hospodaření obcí a problematice strategického plánování. V praktické části je provedena socioekonomická analýza města, která zahrnuje demografické, ekonomické a infrastrukturalní aspekty, dále SWOT analýza, vyhodnocení dotazníkového šetření a následné vytvoření návrhové části strategie společně s katalogem projektů pro město.

Klíčová slova: strategické plánování, rozvoj města, Vizovice, veřejná správa, SWOT analýza, dotazníkové šetření

ABSTRACT

This bachelor thesis deals with the proposal of the development strategy of the city of Vizovice. The aim of the thesis is to create a draft strategic document based on the analysis of the current state of the city, SWOT analysis and the results of a questionnaire survey among residents, which sets out the vision of the development of Vizovice and defines the main strategic objectives and measures for their achievement. The theoretical part of the thesis is devoted to public administration, municipal management and strategic planning issues. The practical part includes a socio-economic analysis of the city, which includes demographic, economic and infrastructural aspects, as well as a SWOT analysis, an evaluation of the questionnaire survey and the subsequent creation of the design part of the strategy together with a catalogue of projects for the city.

Keywords: strategic planning, city development, Vizovice, public administration, SWOT analysis, questionnaire survey

Touto cestou bych rád poděkoval vedoucímu své bakalářské práce, panu Ing. Jiřímu Macháčkovi, Ph.D., za odborné vedení, cenné rady a připomínky, které mi poskytoval po celou dobu zpracování této práce.

Mé poděkování patří také paní starostce města Vizovice, Bc. Silvii Dolanské, za její vstřícnost, ochotu a čas, který mi věnovala.

V neposlední řadě děkuji své rodině a přátelům za velkou podporu a oporu během celého studia.

OBSAH

ÚVOD.....	11
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE.....	12
I TEORETICKÁ ČÁST.....	13
1 VEŘEJNÁ SPRÁVA.....	14
1.1 POJEM VEŘEJNÁ SPRÁVA	14
1.2 STÁTNÍ SPRÁVA	15
1.3 SAMOSPRÁVA.....	15
1.3.1 Územní samospráva	16
1.3.2 Zájmová samospráva.....	16
1.4 OBEC.....	17
1.4.1 Klasifikace obcí.....	17
1.4.2 Působnost obcí	19
1.4.3 Členění obcí podle výkonu státní moci	19
1.5 ORGÁNY OBCE	20
2 HOSPODAŘENÍ OBCÍ.....	23
2.1 ROZPOČET OBCE.....	23
2.2 PŘÍJMY ROZPOČTU OBCE	24
2.3 VÝDAJE OBCE.....	25
2.4 ZÁVĚREČNÝ ÚČET OBCE	26
2.5 MAJETEK OBCE	27
3 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ	28
3.1 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ	28
3.2 PROGRAM ROZVOJE OBCE.....	29
3.2.1 Obsah strategického programu rozvoje.....	30
3.3 SWOT ANALÝZA	31
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	32
4 ANALYTICKÁ ČÁST - SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA MĚSTA.....	33
4.1 POLOHA.....	33
4.2 ZÁKLADNÍ ÚDAJE	34
4.3 HISTORIE.....	34
4.4 ŘÍDÍCÍ ORGÁNY MĚSTA.....	36
4.5 SOCIOEKONOMICKÁ OBLAST	37
4.5.1 Obyvatelstvo	37
4.5.2 Věková struktura obyvatelstva.....	39
4.5.3 Národnost obyvatelstva	40

4.5.4	Vzdělanost obyvatelstva.....	41
4.6	OBČANSKÁ VYBAVENOST	43
4.6.1	Obchod a služby	43
4.6.2	Zdravotní a sociální péče.....	44
4.6.3	Školství a vzdělávání.....	45
4.6.4	Kultura a volný čas.....	49
4.6.5	Historické památky.....	53
4.6.6	Rodáci a osobnosti města	56
4.6.7	Významní zaměstnavatelé	56
4.7	INFRASTRUKTURA	58
4.7.1	Technická infrastruktura.....	58
4.7.2	Dopravní infrastruktura	59
4.8	ROZPOČET MĚSTA.....	61
4.8.1	Příjmy rozpočtu	61
4.8.2	Výdaje rozpočtu	62
5	SWOT ANALÝZA	66
6	VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	69
6.1	ZHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	71
6.1.1	Konzultace se starostkou města.....	71
7	NÁVRHOVÁ ČÁST	73
7.1	STRATEGICKÁ VIZE MĚSTA	73
7.1.1	Strategický cíl 1: Rozvoj infrastruktury a zlepšení dostupnosti městských služeb.....	73
7.1.2	Strategický cíl 2: Podpora kulturního a turistického rozvoje města.....	74
7.1.3	Strategický cíl 3: Zlepšení kvality života pro starší občany.....	76
7.1.4	Strategický cíl 4: Zajištění udržitelného rozvoje a ochrany životního prostředí.....	76
7.1.5	Strategický cíl 5: Posílení občanské angažovanosti a participace.....	77
8	KATALOG PROJEKTŮ	78
8.1	PROJEKT Č. 1	78
8.2	PROJEKT Č. 2	79
8.3	PROJEKT Č. 3	80
8.4	PROJEKT Č. 4	81
	ZÁVĚR.....	82
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	83
	SEZNAM OBRÁZKŮ	92
	SEZNAM TABULEK.....	93
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	94
	SEZNAM PŘÍLOH.....	96

ÚVOD

Strategické plánování je v současné době klíčovým nástrojem rozvoje územních celků a efektivního řízení veřejné správy. Města a obce se nacházejí v dynamickém prostředí, které je ovlivňováno celou řadou ekonomických, sociálních, demografických i environmentálních faktorů. Aby mohly reagovat na tyto změny a zajistit trvalý rozvoj, je nezbytné, aby měly kvalitní strategii, která stanoví jejich budoucí směřování, priority a konkrétní kroky k jejich dosažení.

Tato bakalářská práce se zaměřuje na návrh strategie rozvoje města Vizovice na další období. Vizovice jsou městem s bohatou historií, kulturním dědictvím a velkým potenciálem pro další rozvoj, a to jak v oblasti infrastruktury, tak v oblasti cestovního ruchu, služeb či kvality života obyvatel. Výběr tohoto tématu souvisí s mým osobním vztahem k městu Vizovice, kde žiji od narození. Dění ve městě a jeho rozvoj sleduji dlouhodobě, což ve mně vzbudilo zájem o to, jakým způsobem může strategické plánování ovlivnit kvalitu života obyvatel a budoucí podobu města. Tvorba strategie rozvoje Vizovic pro mě představuje možnost propojit teoretické poznatky získané během studia s praktickými potřebami konkrétního místa, které dobře znám. Věřím, že navržená strategie může přispět k dalšímu pozitivnímu rozvoji města a podpořit jeho potenciál v různých oblastech života. Cílem práce je na základě analýzy současného stavu města a výsledků dotazníkového šetření navrhnout strategickou vizi a konkrétní opatření, která by podpořila jeho dlouhodobě udržitelný rozvoj.

Práce je rozdělena do dvou hlavních částí, a to teoretické a praktické. Teoretická část se věnuje vymezení základních pojmů a kontextu veřejné správy, samosprávy, hospodaření obcí, a také problematice strategického plánování ve veřejné správě, včetně SWOT analýzy. Praktická část obsahuje socioekonomickou analýzu města Vizovice, finanční hospodaření města, SWOT analýzu, shrnutí výsledků dotazníkového šetření a vlastní návrhovou část, v níž jsou formulovány strategické cíle a opatření směřující k dalšímu rozvoji města. Závěr práce tvoří katalog projektů, který navazuje na strategické cíle a opatření a potřeby města.

Hlavním přínosem práce je vytvoření návrhu strategie rozvoje Vizovic, který může sloužit jako podklad pro rozhodování městských orgánů a tvorbu budoucích rozvojových dokumentů. Vzhledem k rostoucím nárokům na kvalitu života, potřebu udržitelného rozvoje a participaci občanů na správě věcí veřejných je strategické plánování nezbytným předpokladem úspěšného fungování každého města.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem této bakalářské práce je vytvořit návrh strategie rozvoje města Vizovice, který bude sloužit jako určitý podklad pro dlouhodobé plánování a rozhodování městské samosprávy. Tento dokument zohledňuje skutečnost, že město Vizovice má aktuálně platný Program rozvoje města na období 2021–2027, proto může sloužit jako podklad pro jeho budoucí aktualizaci nebo tvorbu navazujícího dokumentu po skončení tohoto období. Dílčím cílem je seznámit čtenáře s městem Vizovice, stručně s jeho historií, obyvatelstvem, občanskou vybaveností, infrastrukturou, a také s finančním hospodařením města.

Strategie vychází ze socioekonomické analýzy současného stavu města, kde většina dat byla získávána z Českého statistického úřadu a webových stránek města. Následně byla sestavena SWOT analýza. Důležitým zdrojem informací byly rovněž názory samotných obyvatel, které byly získány prostřednictvím dotazníkového šetření. To umožnilo doplnit pohled na město o vnímání veřejnosti a podpořit tvorbu návrhové části o participativní rozměr. Výsledkem práce je strategický dokument definující vizi rozvoje města, klíčové strategické cíle a konkrétní opatření vedoucí k jejich naplnění.

Pro dosažení stanoveného cíle byla zvolena kombinace kvalitativních a kvantitativních metod. V teoretické části je využita literární rešerše odborných zdrojů zaměřených na veřejnou správu, hospodaření obcí a strategické plánování. V praktické části byl základní analytický přehled o městě Vizovice vytvořen prostřednictvím socioekonomické analýzy, při které byla využita převážně sekundární data. Informace byly čerpány z veřejně dostupných zdrojů, především z databází Českého statistického úřadu, oficiálních dokumentů města a územního plánu. Důležitou výzkumnou metodou bylo dotazníkové šetření, které bylo realizováno mezi obyvateli Vizovic. Tato metoda umožnila získat konkrétní názory a potřeby občanů, které nebylo možné zjistit pouze prostřednictvím statistických údajů. Výsledky tohoto šetření přinesly cenné poznatky, které byly zohledněny při formulaci strategických cílů a návrhu opatření.

Na základě výše uvedených analýz byla vytvořena SWOT analýza, která shrnuje zjištěné informace do čtyř kategorií. SWOT analýza sloužila jako klíčový podklad pro návrhovou část, v níž byla formulována strategická vize města, definovány hlavní strategické cíle a navržena opatření směřující k jejich realizaci. Součástí této části je také katalog projektových záměrů, které mohou být v budoucnu realizovány samotným městem.

I TEORETICKÁ ČÁST

1 VEŘEJNÁ SPRÁVA

První kapitola teoretické části se na základě literární rešerše, soustředí na podstatu veřejné správy a zkoumání jejích obecných aspektů.

1.1 Pojem veřejná správa

Před začátkem vymezování veřejné správy je důležité říci, že pojmy „veřejná správa“ a „správa“ nejsou stejnými pojmy. Veřejnou správou se označují správní činnosti a úřady, které provádí veřejnou politiku a působí s veřejným zájmem, a to ústředním, regionálním a místním. Správou se rozumí cílevědomá společenská činnost, která vede k dosažení určitého cíle, který má charakter veřejný nebo soukromý (Lochmanová, 2020).

Veřejnou správu označujeme v materiálním pojetí jako souhrn všech správních činností, které souvisejí s vládnutím na ústřední a místní úrovni, a také s poskytováním veřejných služeb. Ve formálním pojetí je to činnost organizačních jednotek a osob, kterými jsou například úřady, jako přímí nositelé veřejné správy, nebo ústřední osoby, které vykonávají úkony správní povahy, či zařízení v postavení nepřímých subjektů veřejné správy (Pomahač a kol., 2013).

„Systém veřejné správy je uspořádání činnosti správy dle předem stanovených kritérií a podmínek. Veřejná správa je dynamický systém, který se vyvíjí a ve kterém probíhají regulační procesy. Veřejná správa je chápána jako složitý společenský systém s vnějším a vnitřním prostředím“ (Káňa a Kalousková, 2019 s. 11).

Káňa a Kalousková (2019) dodávají, že vnější prostředí veřejné správy je v mnoha oblastech činnosti formováno zahraničními a mezinárodními službami, které jsou podloženy bilaterálními (mezi dvěma státy) a multilaterálními (mezi více státy) smlouvami. Tyto smlouvy vytvářejí různé vazby na mezinárodní prostředí. Vnitřní prostředí veřejné správy vnímáme jako činnost systému, který je propojen s jednotlivými vazbami ve státě a ve společnosti prostřednictvím správních institucí.

Kopecký (2021 s. 6) napsal, že se *„jedná o činnost vykonávanou ve veřejném zájmu, při řízení veřejných záležitostí, o záměrnou činnost sledující dosažení určitého cíle, zásadně zaměřenou do budoucna.“*

Dále Kopecký (2021) uvádí, že v literatuře přistupujeme k pojmu veřejná správa také z negativního úhlu pohledu. V negativním pojetí ji chápeme jako výkon státní moci, který

není zákonodárstvím, soudnictvím a ani vládnutím. Hendrych a kol. (2016, s. 3) dodává, že „*negativní definice veřejné správy je založena na substrakci (odečítání)*.“

Veřejnou správu podle Horzinkové a Novotného (2013) vymezujeme podle subjektů, které ji vykonávají. Jedná se o státní správu a ostatní veřejnou správu. Ostatní veřejná správa obsahuje veřejnou samosprávu, která se dělí na územní a zájmovou a dále zbytkovou veřejnou správu, která není vykonávána státem, ani územní samosprávou, jsou to instituce se specifickým postavením.

1.2 Státní správa

Státní správa je neodmyslitelnou součástí a základem veřejné správy. Tato správa vychází z postavení a úkolů státu a ze samotného výkonu státní moci. Z podstaty své existence je státní správa specifickým druhem společenské správy, která je realizována jak státem, tak i orgány státní správy, které se podílejí na jejím výkonu (Káňa a Kalousková, 2019).

Horzinková a Novotný (2013) dodávají, že vykonavateli státní správy jsou orgány daného státu, které bývají označovány jako správní úřady. Ministerstva a další ústřední správní úřady s celostátní působností tvoří soustavu ústřední státní správy a přímo vykonávají státní správu. Základ právního postavení ústředních správních úřadů tvoří Ústava a zákon, který upravuje zřízení ministerstev a dalších ústředních orgánů státní správy, známý jako kompetenční zákon.

Svoboda (2017) doplňuje, že ve státní správě panuje vlastní hierarchičnost, což znamená podřízenost a nadřízenost nižších úrovní vyšším. Dále Svoboda (2017, s. 25) napsal, že „*Hierarchicky nadřízený orgán může vstupovat do činnosti níže stojícího orgánu, může mu dávat závazné pokyny, kontrolovat jeho rozhodnutí, rušit i měnit jeho rozhodnutí.*“

Řezníčková (2019, s. 12) napsala, že „*státní správa má výkonný, podzákonný a nařizovací charakter.*“

1.3 Samospráva

Podle Lochmanové (2020) samospráva představuje formu veřejné správy, kterou vykonávají instituce odlišné od státních orgánů. Tyto instituce mají určitou míru samostatnosti a nezávislosti na státu.

Samospráva je spojena s demokratickým řízením. Samospráva disponuje svými volenými představiteli, má právní subjektivitu a hospodaří se svým majetkem v souladu se

schváleným rozpočtem. Tato organizace se zaměřuje na správu svých vlastních záležitostí, které jsou v souladu s veřejným zájmem (Káňa a Kalousková, 2019).

Samospráva představuje formu veřejné správy, kdy organizované společenství lidí, ať už územně vymezené nebo jinak, spravuje své záležitosti s určitou mírou samostatnosti v rámci platné legislativy. Toto společenství má možnost činit klíčová rozhodnutí o svých záležitostech buď přímo, nebo prostřednictvím svých volených orgánů. Tyto volené orgány většinou zaujímají nadřazené postavení vůči ostatním orgánům daného společenství (Svoboda, 2017).

Lochmanová (2020) uvádí rozdělení samosprávy na zájmovou samosprávu a územní samosprávu. Totožné rozdělení uvádí také Svoboda (2017).

1.3.1 Územní samospráva

Územní samospráva je zakotvena v Ústavě České republiky, v hlavě VII. Dále Káňa a Kalousková (2019, s. 47) napsali, že „*stát přenechává v demokratickém řízení moc území samosprávně a člení území státu na vyšší územní celky a obce. Jednotlivé samosprávné celky – kraje a obce mají společenský a historický vývoj, občanskou soudržnost, územní a geografickou soudržnost, ekonomickou a hospodářskou samostatnost, kompetence k zabezpečování potřeb svých obyvatel, pravomoc k vytváření vlastních právních norem (vyhlášky a věstníky kraje, vyhlášky obcí, které jsou závazné pro území kraje, obce).*“

V současnosti tvoří místní úroveň veřejné správy obce, které zastupují nejnižší územně samosprávné jednotky a kraje, které se uplatňují jako vyšší územně samosprávné celky. Podle platné právní úpravy obce a kraje nejenže plní své samosprávné funkce, ale také vykonávají určité úkoly státní správy. Tato státní správa je realizována v míře, v jaké byly kompetence státní správy na obce a kraje přeneseny – přenesená působnost. Z práva vyplývá, že na obce a kraje je přenesená působnost ukládána pouze na základě zákona (Horzinková a Novotný, 2013).

1.3.2 Zájmová samospráva

Zájmová samospráva je formou sdružování občanů, kteří sdílejí podobné zájmy a záliby, nebo kteří mají společné cíle, hodnoty či profesní zaměření (Káňa a Kalousková, 2019). Autoři Horzinková a Novotný (2013, s. 71) dodávají, že „*zájmová samospráva představuje*

další subsystém veřejné správy, kde existence veřejného zájmu je reprezentována jinými osobami než státem.“

Mezi formy zájmové samosprávy obvykle zahrnujeme profesní komory s povinným členstvím, stejně jako komory, které umožňují členství na dobrovolné bázi. Mezi tyto instituce patří také veřejné vysoké školy (Svoboda, 2017).

Dále (Svoboda, 2017, s. 27) napsal, že *„významnou složkou právního základu zájmové samosprávy je totiž možnost regulovat svými předpisy chování členů samosprávného společenství a vynucovat ustanovení svých předpisů vlastními orgány.*“

1.4 Obec

Zákon definuje obec jako *„základní územní samosprávné společenství občanů. Tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce“* (Zákon č. 128/2000 Sb., 2000).

Obec představuje veřejnoprávní územní korporaci, jejíž činnost je spojena s funkcí veřejného úřadu. Skládá se z obyvatelstva, které společně užívá určité katastrální území a má právo na samosprávu, jak je vyjádřeno v Ústavě (Kadeřábková a Peková, 2012).

Káňa a Kalousková (2019, s. 49) dodávají, že obec je *„základním článkem územní samosprávy, je samostatným právním subjektem, je základním správním celkem, je reprezentantem veřejných zájmů a zájmů občanů, je nositelem veřejné moci.*“

Obec, jako veřejnoprávní korporace, musí splňovat několik základních podmínek. Mezi ně patří existence členské základny, kterou tvoří občané s trvalým pobytem v jejím správním území. Dále je nezbytné mít jasně vymezené správní území a plnit stanovené veřejnoprávní úkoly (Horzinková a Novotný, 2013).

1.4.1 Klasifikace obcí

Obec

Obec představuje základní geografickou jednotku, která slouží jako sídlo pro občany s různým počtem obyvatel (Káňa a Kalousková, 2019). Autoři Horzinková a Novotný (2013) dodávají, že obce, které splní určité podmínky, mohou nést název jako městys, město nebo statutární město.

Městys

Městys je historický typ obce, který se velikostí nachází mezi městem a vesnicí. V minulosti měly městysy právo pořádat výroční a dobytčí trhy. Musely mít městský charakter a plnit roli spádového místa pro okolní vesnice. Pokud dojde ke sloučení dvou nebo více obcí, přičemž alespoň jedna z nich je městem, vzniklá obec se stává městem. V případě, že se sloučí dvě nebo více obcí, z nichž žádná není městem, ale alespoň jedna je městysem, nově vytvořená obec se stane městysem. Pokud dojde k oddělení části městyse a vzniknou tak dvě nebo více nových obcí, ta obec, která si zachová název dosavadního městyse nebo část jeho názvu, nadále zůstává městysem (Horzinková a Novotný, 2013).

Balík (2009, s. 21) napsal, že *„zákon stanovuje, že ta obec, která byla oprávněna užívat označení městys (nebo město) před dnem 17. května 1954, je městysem (městem), pokud o to požádá předsedu Poslanecké sněmovny.“*

Město

Městem se rozumí obec, která má minimálně 3000 obyvatel, a to pouze v případě, že tak stanoví předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR na základě předchozího vyjádření vlády (Horzinková a Novotný, 2013).

Město lze charakterizovat několika znaky, jak uvádí autoři Káňa a Kalousová (2019, s. 50) *„Město má více katastrálních území, počet obyvatel je alespoň 3000 a má velkou hustotu, demografická struktura obyvatel (zaměstnání v obchodu, průmyslu, službách), poskytuje služby správní, vzdělávací, obchodní, dopravní, kulturní pro širší okolí, kompaktnost zástavby (náměstí, ulice, městské čtvrti), městský znak, prapor, výkon správy realizuje městský úřad v přenesené působnosti nebo rozšířené působnosti.“*

Horzinková a Novotný (2013) dodávají, že v obcích musí být, jako další kritéria, provozována základní škola, zdravotnická zařízení s lékárnou, v obcích má být také ubytovací zařízení, možnost pošty, místo na společenské setkávání, a také místo na provozování sportu. Pokud jsou tyto podmínky splněny, vláda vydá stanovisko, ale to nemusí být závazné pro předsedu Poslanecké sněmovny.

Statutární město

Jsou to obce, kterým je status město přiznáván zákonem. Na základě vyhlášky statutárního města byly zřízeny městské obvody a městské části, kterým byly přenesené některé kompetence. Statutární město zahrnuje více katastrálních území a je spravováno

magistrátem, který plní funkci úřadu s přenesenou i rozšířenou působností. V čele tohoto magistrátu stojí primátor města (Káňa a Kalousková, 2019).

1.4.2 Působnost obcí

Samostatná působnost

„Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.“ (§ 35 zákona č.128/2000 Sb., 2000).

Přenesená působnost

Orgány obce vykonávají přenesenou působnost v záležitostech stanovených zvláštními zákony v různém rozsahu. Tato působnost je určena zákonem vymezenými orgány obce a vztahuje se na správní obvod dané obce. V případě, že má obec zřízený pověřený obecní úřad, vykonává tuto působnost tento úřad. Obce s rozšířenou působností ji pak spravují prostřednictvím svého obecního úřadu. Při výkonu přenesené působnosti jsou orgány obce povinny postupovat dle platných zákonů a dalších právních předpisů, zejména pak při vydávání nařízení. V dalších případech se musí řídit také usneseními vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů. Dále se orgány obce při výkonu této přenesené působnosti řídí také opatřeními přijatými na základě kontrol prováděných příslušnými orgány veřejné správy (§ 61 zákona č.128/2000 Sb., 2000).

Řezníčková (2019) dodává, že se jedná o tzv. dekoncentrovanou státní správu.

1.4.3 Členění obcí podle výkonu státní moci

Obec a obecní úřad s výkonem správy v základním rozsahu

Obec a její úřad plní základní funkci samosprávy. Většina obcí, které vykonávají správu v základním rozsahu, má malý počet obyvatel a zpravidla jedno katastrální území. Organizační struktura obecních úřadů je poměrně jednoduchá, a proto se zde obvykle nezřizují jednotlivé odbory (Káňa a Kalousková, 2017).

Obec a obecní úřad s výkonem správy v přenesené působnosti

Stát delegoval své pravomoci v těchto úřadech na územní samosprávu. Kromě městských úřadů s rozšířenou působností se setkáváme také s pověřenými obecními úřady, které jsou

často označovány jako obce II. stupně. V některých případech mají správní orgány stejné pravomoci jako tyto úřady ve správních odvodech s rozšířenou působností. Někdy se může stát, že správní odvody s rozšířenou působností jsou rozděleny na další správní odvody pověřených obecních úřadů (Káňa a Kalousková, 2017).

Obec a obecní úřad s výkonem správy rozšířené působnosti

„Obecní úřad správy s rozšířenou působností vykonává správu na území vlastní obce a působí i v dalších okolních obcích.“ Právě zde se nejčastěji vykonávají agendy, které občané hojně využívají. Mezi tyto agendy patří například evidence obyvatel, vydávání cestovních a osobních dokladů, udělování živnostenských oprávnění, evidence motorových vozidel, sociálně-právní ochrana dětí a řada dalších služeb (Káňa a Kalousková, 2019, s. 51).

1.5 Orgány obce

Zastupitelstvo

Nejvyšším rozhodovacím orgánem obce je zastupitelstvo, které je zakotveno v Ústavě. Tato kolektivní skupina volených zástupců se skládá z členů, kteří jsou voleni na období čtyř let. Počet členů zastupitelstva se odvíjí od počtu obyvatel a velikosti územního obvodu dané obce. Zastupitelstvo má pravomoc rozhodovat ve věcech samostatné působnosti obce, schvaluje její rozpočet a závěrečný účet, zřizuje a ruší výbory, obecní policii, a rovněž vydává obecně závazné vyhlášky. Kromě toho je zastupitelstvo povinno zřizovat finanční a kontrolní výbory (Lochmanová, 2020). Horzinková a Novotný (2013) dodávají, že členové jsou voleni občany prostřednictvím přímých a tajných voleb, které se uskutečňují hlasováním. Hlasování je tajné, aby nikdo nemohl vědět, jakým způsobem volič hlasoval a jaké osobě dal svůj hlas.

Zasedání zastupitelstva probíhá podle potřeb, ale nejméně jednou za 3 měsíce. Pokud se zastupitelstvo nesejde po době více než 6 měsíců, tak Ministerstvo vnitra zastupitelstvo rozpustí. Zasedání zastupitelstva jsou veřejná, může se zúčastnit každá fyzická osoba, nejen občané dané obce. Výstupem zasedání zastupitelstva je zápis, kde se uvádí počet přítomných členů zastupitelstva, důvod jednání, průběh a jeho výsledky (Horzinková a Novotný, 2013).

Rada

Lochmanová (2020, s. 32) napsala *„Rada obce je výkonným orgánem, který v rámci samostatné působnosti podléhá zastupitelstvu, v rámci přenesené působnosti rozhoduje.“*

Počet členů rady musí být vždy lichý a pohybuje se v rozmezí od 5 do 11. Je také důležité, aby tento počet nepřesahoval jednu třetinu členů zastupitelstva. V případě, že je počet zastupitelů menší než 15, rada se nevolí. Zasedání rady jsou neveřejná. Rada obce společně s obecním úřadem vypracovává nařízení obce v rámci přenesené působnosti (Lochmanová, 2020).

Horzinková a Novotný (2013, s. 174) dodávají, že „v zápise se vždy uvede počet přítomných členů rady obce, schválený pořad schůze rady obce, průběh a výsledek hlasování a přijatá ustanovení. Zápis ze schůze rady obce musí být pořízen do 7 dnů od jejího konání.“

Starosta

Starosta je představitelem obce a zastupuje ji navenek. Jakékoliv úkony, které vyžadují schválení obecního zastupitelstva nebo rady obce, může starosta provádět pouze po získání jejich souhlasu, jinak jsou tyto úkony od samého počátku neplatné (Horzinková a Novotný, 2013).

Hlavní náplní jeho práce je řízení a dohled nad zaměstnanci na obecním úřadě. Dále připravuje, svolává a vede schůze zastupitelstva a rady obce. Je také odpovědný za provádění auditu hospodaření obce. V případě jeho nepřítomnosti jej zastupuje místostarosta (Lochmanová, 2020).

Tajemník

Káňa a Kalousková (2019, s. 53–54) říkají, že „*tajemník obecního úřadu řídí administrativní aparát obecního úřadu a plní funkci statutárního zaměstnavatele. Tajemník obecního úřadu je v pracovním poměru, je zaměstnanec úřadu ve funkci ředitele, plní funkci statutárního zaměstnavatele. Je odpovědný starostovi obce.*“

Tato funkce se zřizuje v obcích s pověřeným obecním úřadem a v obcích s rozšířenou působností. V ostatních obcích je tato funkce dobrovolná. Pozice tajemníka je jmenována a odvolávána starostou obce, je ale nutné předchozí schválení ředitele krajského úřadu (Horzinková a Novotný, 2013).

Autoři Peková, Pilný a Jetmar (2008, s. 130) napsali, že „*v rámci samostatné působnosti plní úkoly, které mu uloží zastupitelstvo obce, pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti, řídí organizace, které obec zřídila. V rámci přenesené působnosti vykonává státní správu v rozsahu vymezeném zákonem o obcích, kromě té činnosti, která je svěřena do působnosti zvláštního orgánu.*“

Obecní úřad

Orgánem obce je považován obecní úřad, který tvoří starosta, místostarosta, tajemník a úředníci. Ve městech vykonává úkoly obecního úřadu městský úřad, zatímco ve statutárních městech tyto funkce zajišťuje magistrát (Lochmanová, 2020).

Rada obce má možnost zřídit jednotlivé odbory a oddělení pro různé oblasti činnosti obecního úřadu. Horzinková a Novotný (2013, s. 180) uvádějí výčet odborů *„stavební odbor a odbor silničního hospodářství, ale také stavební a silniční odbor, nebo správní odbor s oddělením vnitřních věcí a oddělením přestupků, ale také odbor vnitřních věcí a odbor přestupků.“*

Výbory

Výbor je orgán zřízený zastupitelstvem, jehož úkolem je zpracovávat a předkládat návrhy a stanoviska v různých oblastech, jako jsou finance, kontrola, zaměstnanost, doprava či školství. Každý výbor má lichý počet členů, přičemž minimální počet členů musí činit pět (Káňa a Kalousková, 2019).

Komise

Komise fungují jako výkonné orgány obce, přičemž jejich počet ani složení nejsou konkrétně stanoveny. Tyto komise působí jako poradní orgány v rámci samostatné činnosti obce a mohou mít různé zaměření, například kulturní, dopravní či školské. Zřizují se na celé volební období a jsou odpovědné za výkon přenesené působnosti (Káňa a Kalousková, 2019). Balík (2009, s. 78) říká, že *„v obcích, kde není ustavena rada, zřizuje komisi nikoli zastupitelstvo, ale starosta.“*

2 HOSPODAŘENÍ OBCÍ

Finanční hospodaření obcí a krajů je regulováno zákonem č. 250/2000 Sb., který se zabývá rozpočtovými pravidly územních rozpočtů. Tento zákon podrobně vymezuje postupy při tvorbě, organizaci, obsahu a funkcích rozpočtů na úrovni obcí a krajů. Kromě toho stanovuje pravidla pro hospodaření s finančními prostředky, a také se věnuje zakládání a zřizování právnických osob, které fungují na území samosprávných celků, včetně příspěvkových organizací v oblasti školství, které vznikají na základě dobrovolného svazku obcí (Peterová, 2014).

2.1 Rozpočet obce

Rozpočet a s ním spojený rozpočtový proces lze vnímat jako klíčový nástroj pro zajištění a financování obecní politiky. Také představuje mechanismus, který harmonizuje plánované příjmy a výdaje obce (Provazníková, 2015).

Rozpočet obce se sestavuje na jeden kalendářní rok. Kromě toho mají obce povinnost sestavit střednědobý výhled rozpočtu, který pokrývá období od 2 do 5 let po roce, na který se rozpočet vztahuje. Tento střednědobý výhled zahrnuje nejen základní přehled příjmů a výdajů obce, ale také informace o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě plánovaných záměrů (Lajtkepová, 2021).

Peterová (2014, s. 11) dodává, že „*rozpočtový rok je shodný s rokem kalendářním.*“

Při sestavování rozpočtu vychází obec ze střednědobého výhledu. Rozpočet se obvykle vytváří jako vyrovnaný, nicméně za určitých podmínek může být schválen i jako přebytkový nebo deficitní. Přebytkový rozpočet může být akceptován, pokud některé příjmy z daného roku budou použity až v roce následujícím, nebo pokud jsou určeny k splácení jistiny úvěrů z minulosti. Na druhou stranu, deficitní rozpočet lze schválit pouze tehdy, pokud bude schodek pokryt z přebytků minulých let, nebo pokud bude zabezpečen smluvní půjčkou, úvěrem či jiným způsobem krytí (Lajtkepová, 2021).

Podle Káňi a Kalouskové (2019) se rozpočet obce skládá z příjmové a výdajové strany. Příjmovou část vytvářejí dotace ze státního a krajského rozpočtu, transfery, vlastní příjmy, místní poplatky, pokuty a další příjmy z vlastních zdrojů. Na druhé straně, výdajová část zahrnuje náklady na základní školství, údržbu místních komunikací, veřejné služby a další výdaje spojené s činnostmi obecního a místního charakteru.

Obce a kraje mají povinnost zveřejňovat na své elektronické úřední desce návrh rozpočtu a závěrečného účtu, stejně jako zprávu o přezkumu hospodaření, a to nejméně 15 dnů před jejich projednáním v zastupitelstvu. Dále jsou obce a kraje povinny publikovat schválený rozpočet a závěrečný účet za předchozí rok na svých webových stránkách (Maaytová a kol., 2015).

„Pokud není rozpočet obce schválen zastupitelstvem před 1. lednem rozpočtového roku, řídí se hospodaření obce rozpočtovým provizoriem“ (Lajtkepová, 2021, s. 73).

2.2 Příjmy rozpočtu obce

Příjmy obce můžeme rozlišit na čtyři hlavní skupiny zdrojů příjmů územních rozpočtů: daňové příjmy, nedaňové příjmy, přijaté transfery a dotace, a konečně úvěry a půjčky. První tři skupiny představují tzv. nenávratné příjmy, které jsou klíčovým zdrojem financování potřeb lokálního a regionálního veřejného sektoru. Naopak poslední skupina se týká návratných příjmů, konkrétně úvěrů a půjček, které s sebou nesou povinnost obcí a krajů tyto finanční prostředky splatit za určitých podmínek (Provazníková, 2015).

Provazníková (2015) příjmy rozděluje do následujících odvětví:

- **Daňové příjmy**

Daňové příjmy představují nejdůležitější zdroj příjmů obcí. Můžeme je rozdělit na sdílené a svěřené daně, místní daně a správní poplatky.

Sdílené daně - V případě sdílených daní stát a územní samosprávy sdílejí stejnou daňovou základnu. Konstrukce těchto daní je určována na celostátní úrovni na základě platných daňových zákonů, přičemž obce nemají možnost na tuto konstrukci nijak ovlivnit. Řadí se zde například *„daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, část daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti a podnikání, daň z příjmů právnických osob, daň z přidané hodnoty“* (Provazníková, 2015, s. 77).

Svěřené daně - Na základě platné legislativy je stanoveno, které daně vybírané na celostátní úrovni směřují do rozpočtů obcí a regionů. Výběr a správa těchto daní bývá obvykle zajišťována centrálně. Obce mají pouze omezené možnosti ovlivnit daňový základ a sazby daní, případně vůbec žádné. Dále Provazníková (2015, s. 76) udává, že se zde řadí například *„daň z nemovitostí a část daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti a podnikání.“*

Místní daně a poplatky - Zastupitelstvo obce má pravomoc rozhodnout, které místní poplatky bude na území obce vybírat. Tuto pravomoc vykonává prostřednictvím obecně závazné vyhlášky, kterou jednotlivé poplatky zavádí, kde je také stanovena jejich výše. Mezi tyto poplatky může patřit například poplatek ze psů, poplatek za vstupné, za reklamu, turistické taxy apod. (Provazníková, 2015).

- **Nedaňové příjmy**

Nedaňové příjmy obce nevyplývají ze zákonných povinností, ale jsou získávány různými způsoby její činnosti. Mezi hlavní zdroje těchto příjmů patří: uživatelské poplatky za poskytované služby, příjmy z pronájmu obecního majetku, finanční prostředky od vlastních neziskových organizací a zisk z podnikatelských aktivit (Provazníková, 2015).

- **Peněžní transfery a dotace**

Přijaté transfery představují finanční prostředky, které obce obdrží od různých subjektů bez povinnosti poskytovat za ně jakékoli protihodnoty. Tyto transfery mohou mít formu jak kapitálových, tak běžných příspěvků. Je důležité poznamenat, že se nejedná o příjmy z vlastního hospodaření obce, ale o dotace a finanční podpory, které získávají od různých veřejných či soukromých institucí. Jedná se o běžné dotace ze státního rozpočtu, ze státních fondů a od územních rozpočtů (Provazníková, 2015).

- **Návratné zdroje**

Návratné příjmy hrají důležitou roli jako významný zdroj financování územní samosprávy, přičemž se zvláště využívají k podpoře dlouhodobých investic. Řadí se sem především úvěry a půjčky (Provazníková, 2015).

2.3 Výdaje obce

Lajtkepová (2021, s. 74) napsala „*k výdajům obce patří hlavně výdaje na vlastní činnost obce, na činnost spojenou výkonem státní správy, výdaje spojené s péčí o vlastní majetek obce, různé závazky obce atd.*“

Výdaje můžeme rozdělit podle druhu na běžné výdaje a kapitálové výdaje:

- **Běžné výdaje** – podle Peterové (2014) můžeme běžné výdaje rozdělit na neinvestiční nákupy, neinvestiční transfery a neinvestiční půjčky.

Tyto výdaje představují náklady, jako např. platy zaměstnanců obecního úřadu, ale také výdaje na opravy techniky a nákupy spotřebního materiálu. Jedná se o opakující se náklady v průběhu rozpočtového roku (Maaytová a kol., 2015).

- **Kapitálové výdaje** – můžeme rovněž podle Petrové (2014) rozdělit na investiční výdaje, investiční transfery a investiční půjčky.

Tyto výdaje směřují na investice, jejichž cílem je vytvořit nebo zakoupit statek, který v budoucnu přinese veřejnosti uspokojení (Maaytová a kol., 2015).

2.4 Závěrečný účet obce

Závěrečný účet obsahuje informace o plnění rozpočtu příjmů a výdajů, přehledně členěné podle rozpočtové skladby. Dále zahrnuje údaje o hospodaření s majetkem a o dalších finančních operacích, včetně tvorby a využití peněžních fondů, což umožňuje komplexně zhodnotit finanční hospodaření obce. K závěrečnému účtu patří také vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, rozpočtům jiných obcí a krajů, státním fondům, Národnímu fondu a dalším rozpočtům (Řezníčková, 2019).

Dále Řezníčková (2019, s. 98) uvádí: „Závěrečný účet konstatuje výsledek rozpočtového hospodaření, kterým může být:

- *Nulový zůstatek hospodaření – hospodaření bylo vyrovnané*
- *Kladný zůstatek hospodaření – převádí se k použití v dalším roce nebo do peněžních fondů*
- *Záporný zůstatek hospodaření (schodek) – uhrazuje se z finančních prostředků z minulých let nebo úvěrů, půjček.*“

Obec má povinnost nechat přezkoumat své hospodaření za uplynulý rok. Může si vybrat, zda toto přezkoumání provede krajský úřad, nebo zda se rozhodne zadat tuto úlohu externímu auditorovi či auditorské společnosti. O svém rozhodnutí musí informovat krajský úřad do 30. června daného roku (Provazníková, 2015).

Petrová (2014) doplňuje, že obec má povinnost zveřejnit návrh svého závěrečného účtu, včetně zprávy o výsledcích přezkoumávání hospodaření, nejméně 15 dnů před jeho projednáváním na zasedání zastupitelstva. Tato informace musí být umístěna na úřední desce. Na úřední desce může být návrh závěrečného účtu uveden v omezenějším rozsahu,

přičemž musí obsahovat alespoň základní údaje o plnění příjmů a výdajů rozpočtu, stejně jako závěr zprávy o přezkoumání hospodaření.

2.5 Majetek obce

„K plnění svých základních úkolů musí mít obec nejen vymezeno správní území s obyvatelstvem, ale i ekonomickou základnu, jejímž základem je majetek obce.“
(Horzinková a Novotný, 2013, s. 114).

Obec vlastní a spravuje jak movitý, tak nemovitý majetek. Orgány obce jsou zodpovědné za svá rozhodnutí týkající se hospodaření s tímto majetkem vůči občanům. Obec má právo uzavírat smlouvy, prodávat, pronajímat a vkládat svůj majetek do různých organizací, stejně jako s majetkem podnikat či ručit. Tento majetek musí být řádně evidován a využíván hospodárně a efektivně. Obecní majetek má sloužit veřejně prospěšným účelům, jako jsou školy, nemocnice, divadla a další, a také k výkonu samosprávy či jiným aktivitám v obci, včetně podnikání (Káňa a Kalousková, 2019).

Majetek obce úzce souvisí také s rozpočtem, jeho stavebně technickým stavem, potřebností a provozními náklady. Často může dokonce útlum v provozu majetku, který je ztrátový, představovat pro město příležitost k rozvoji. Před zapojením jednotlivých požadavků je tedy nezbytné ověřit jejich objektivnost prostřednictvím analýz nákladů a výnosů, ideálně v souladu s oborovými koncepcemi. Tyto koncepce obvykle zahrnují pasport nemovitostí, technický stav budov, efektivitu jejich provozu a způsob využití, a také nároky na opravy a rekonstrukce. Je zásadní a důležité určit, který majetek je pro obce nepotřebný a nadměrně ji zatěžuje (Pavlík a kol., 2014).

3 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ

Strategické plánování je proces, jehož cílem je formulovat vizi a záměr, kterým se subjekt nebo organizace hodlá zabývat. Tento proces pomáhá určit, jaké oblasti chce rozvíjet a čeho chce dosáhnout, a to na základě vybrané strategie. Strategický záměr jasně popisuje, jakých výsledků chce subjekt dosáhnout a jaký ideální stav by měl být výsledkem jeho činnosti. Strategický plán pak slouží jako klíčové vodítko při stanovování strategických cílů a orientaci v budoucích aktivitách (Krbová, 2016). Charakter strategického řízení na úrovni obcí a krajů je formován vnějším sociopolitickým a ekonomickým prostředím, které vytváří klíčové podmínky pro činnost jednotlivých samospráv (Kadeřábková a Peková, 2012).

Dále autorky Kadeřábková a Peková (2012, s. 121) říkají „*Při realizaci strategického plánování je významným předpokladem schopnost vytvořit dlouhodobé perspektivy, vize a priority rozvoje území, kdy významnou roli při koncipování rozvojových programů hrají rovněž názory a postoje občanů k budoucímu vývoji a podobě jejich měst a krajů.*“

Strategické plánování můžeme považovat za určitou „metodu jednání“, jeho cílem je pomoci formulování hlavních rozhodnutí a opatření, které utvářejí organizace. Především pomoc čelit problémům a výzvám, se kterými se potýkají. Jedná se o sběr dat, jejich analýzu a přijímání rozhodnutí, která se zaměřují na řešení problémů (Bryson, 2011).

3.1 Strategické plánování ve veřejné správě

Strategické plánování ve veřejné správě představuje složitý proces, který se od běžných organizací značně odlišuje. Setkávají se v něm totiž různé, často i protichůdné názory a zájmy. V rámci tohoto procesu se objevují rozmanité situace, které mohou způsobovat problémy různého rázu, a to v důsledku mnoha různých příčin (Krbová, 2016).

Pojem strategie se dá chápat podle Starlinga (2011), jako způsob, jakým se propojují cíle, pravidla, plány a programy organizace do jedné ucelené strategie.

Při strategickém plánování je klíčové umět vytvořit dlouhodobé perspektivy, vize a priority pro rozvoj území. Při formulaci rozvojových programů hrají zásadní roli také názory a postoje občanů, které reflektují jejich představy o budoucím vývoji a vzhledu jejich měst a krajů (Kutscherauer, 2013).

Autoři Pavlík a kol. (2020) napsali, abychom mohli efektivně usilovat o strategickém plánování, které povede k rozvoji obce a zlepší kvalitu života jejích obyvatel, nestačí nám pouze manažerský přístup. Je nezbytné proniknout do místního společenství, důkladně se

zaměřit na to, co ho ovlivňuje a pochopit vztahy mezi jeho jednotlivými aktéry. Musíme se zabývat faktory, které ovlivňují rozhodování jednotlivců a celých společenství. Druhým cílem je potom posílení a prohloubení funkčnosti tohoto společenství. Pokud společenství bude fungovat tak, jak potřebujeme, přispěje to k vyšší efektivitě provozu celé obce.

3.2 Program rozvoje obce

„Program rozvoje obce je zmíněn v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích pouze v souvislosti s jeho schvalováním v samostatné působnosti obce, kterou vykonává zastupitelstvo. Další náležitosti procesu ani obsahu samotného dokumentu předpisy neupravují.“ (Maier, 2012, s. 39).

Maier (2012) také uvádí, že obce obvykle vypracovávají rozvojové programy na období čtyř let. Nicméně toto období bývá příliš krátké na realizaci významnějších a rozsáhlejších projektů v oblasti územního rozvoje. Proto se doporučuje, aby základem rozvojového programu obce byl strategický plán. V rámci jednotlivých volebních období lze pak tento strategický plán dále upřesňovat a konkretizovat, přičemž je důležité, aby tyto úpravy neohrozily celkovou vizi a nezasahovaly do základních rozvojových cílů stanovených v rámci strategického plánu.

Strategický rozvojový plán by měl sestavit především tým složený ze zástupců samosprávy obce, který bude úzce spolupracovat jak s úřady, tak i s různými organizacemi, a to které jsou na město závislé, tak i nezávislémi. V některých případech může být výhodné zapojit také externí firmu do tohoto procesu (Pavlík, 2014).

Pavlík (2014) také uvádí, že každý strategický dokument by měl obsahovat:

- **Vize** – Formulace jasné představy o směru rozvoje města.
- **Strategii** – Popis způsobu, jak dosáhnout stanovených cílů. Definice požadovaných vstupů a výstupů pro jednotlivé cíle, vycházející ze SWOT analýzy a klíčových dokumentů, jako jsou územní plán, strategický plán mikroregionu, rozpočet či rozpočtový výhled. Cíle jsou zpracovány do oborových koncepcí, které detailně specifikují finanční a časové rámce a stanovují odpovědnost za jejich naplnění.
- **Realizaci strategie a její průběžná kontrola, hodnocení a aktualizace** – To zahrnuje naplňování cílů, realizaci aktivit a projektů a přijetí potřebných opatření. Každodenní činnost úřadu by měla být orientována na splnění naplánovaných cílů, což zahrnuje pravidelné měření a monitoring stanovených ukazatelů a kontrolu

plánu. Na závěr se provádí celkové hodnocení úspěšnosti realizace plánů a zajišťuje se odměňování za dosažení cílových výsledků.

3.2.1 Obsah strategického programu rozvoje

Struktura programu rozvoje obce se obvykle člení na dvě hlavní části – analytickou a návrhovou část.

Analytická část – představuje výchozí rámec, ze kterého návrhová část vychází

- **Charakteristiku obce** – Jedná se o ucelený pohled na obec, jelikož shrnuje klíčové informace o jejím fungování, prostředí i kvalitě života v jednotlivých oblastech, jako je území obce, její obyvatelstvo, hospodářství, infrastruktura, občanská vybavenost, životní prostředí a také správa obce.
- **Východiska pro návrh dalšího rozvoje** – Jedná se o celkovou charakteristiku, kde je shrnuta předchozí část. Shrnutí se aplikuje obvykle pomocí SWOT analýzy (Metodika tvorby programu rozvoje obce, 2014).

Návrhová část – tato část vychází z analytické části, jedná se o kroky, které vedou k budoucímu rozvoji

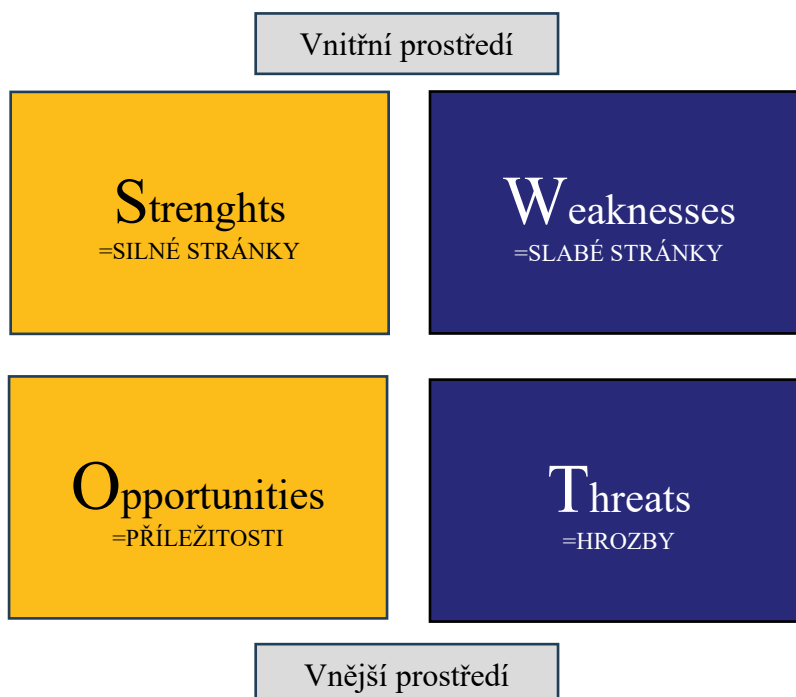
- **Strategická vize** – Tato vize ukazuje dlouhodobý směr, kam by se měla daná obec ubírat, ukazuje její budoucí podobu, většinou v rozmezí 10–20 let.
- **Opatření a aktivity** – Tyto opatření navazují na vizi, jsou to konkrétní úkoly a záměry, které vedou k naplnění stanovených cílů, tyto opatření se dále rozpracovávají do konkrétních aktivit a projektů.
- **Podpora realizace programu** – Jedná se o závěr, kde jsou vymezeny základní principy, podmínky a dané pravidla, podle kterých bude celkové uskutečňování projektů probíhat (Metodika tvorby programu rozvoje obce, 2014).

3.3 SWOT analýza

Jedná se o analýzu, která slouží jako strategický nástroj, který umožňuje posoudit interní faktory – silné a slabé stránky a externí okolnosti – příležitosti a hrozby, které mohou ovlivňovat danou obec. Zkratka SWOT pochází z anglických termínů Strengths, Weaknesses, Opportunities a Threats, což v překladu v českém jazyce znamená síly, slabiny, příležitosti a hrozby. Hlavním cílem této analýzy je zjistit klíčové faktory, které mohou ovlivnit úspěch subjektu a vytvořit základ pro strategická rozhodování a plánování. SWOT analýza poskytuje užitečný rámec pro zhodnocení aktuální situace a pomáhá odhalit příležitosti pro růst a rozvoj, stejně jako možné hrozby, se kterými by se mohl projekt potýkat (Bristow a Healy, 2022).

SWOT analýza je metodou, která nám umožňuje lépe porozumět organizaci a jejímu okolí. Tento nástroj poskytuje vyvážený pohled na minulost, současnost a budoucnost. Pomáhá generovat nové nápady prostřednictvím systematického srovnávání vnitřních a vnějších faktorů a na základě těchto analýz hledá efektivní řešení (Krbová, 2016).

Krbová (2016, s. 57) také napsala, že „Účelem této analýzy není určit jakýkoliv druh silných stránek nebo slabých stránek, příležitostí a ohrožení, ale zaměřit se na vyzdvížení těch, které mají strategický význam.“

Obrázek 1 SWOT analýza

(zdroj: vlastní zpracování, dle Krbová 2016, s. 57)

II PRAKTICKÁ ČÁST

4 ANALYTICKÁ ČÁST - SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA MĚSTA

Následující kapitola se zaměřuje na základní údaje o Vizovicích, jako je poloha, historie a řídicí orgány města.

4.1 Poloha

Město Vizovice se nachází ve Zlínském kraji v okrese Zlín, přibližně 15 km východně od Zlína a zhruba 18 km jihozápadně od Vsetína. Díky své poloze ve Vizovické vrchovině a dobré dopravní dostupnosti ke krajskému městu představuje atraktivní lokalitu jak pro trvalé bydlení, tak také pro turistiku. Vizovice leží v nadmořské výšce 296 m n. m. K 1. 1. 2024 zde žilo 4 886 obyvatel. Město má dvě katastrální území, Vizovice a druhé Chrástěšov (O městě, 2025).

Celková rozloha města činí 28,57 km², kde téměř polovinu tvoří zemědělská půda 46 %, lesy pokrývají necelých 42 % území. Orná půda zaujímá přibližně 15 %, nad Vizovicemi se tyčí Janova hora o výšce 438,6 m n. m. Krajina je převážně kopcovitá a městem protéká několik vodních toků, mezi které patří Lutoninka, Bratřejovka, Dubovský potok, Čamínský potok a Želechovský potok. Podnebí je zde mírné (O městě, 2025).

Obrázek 2 Poloha města Vizovice

(Zdroj: Mapy.cz)

Shrnutí

Město Vizovice leží ve Zlínském kraji, 15 km od Zlína, a mají necelých 5 000 obyvatel, jsou zde dvě katastrální území – Vizovice a Chrástěšov. Město se nachází v kopcovité krajině s rozlohou 28,57 km², z níž většinu tvoří zemědělská půda a lesy.

4.2 Základní údaje

Tabulka 1 Základní informace města Vizovice

Základní informace	
Název	Město Vizovice
Status	Město
Kraj	Zlínský
Okres	Zlín
Obec s rozšířenou působností	Vizovice
Počet obyvatel (k 1.1.2024)	4886
Rozloha	28,57 km ²
Nadmořská výška	296 m n. m.
PSČ	763 12
Zeměpisné souřadnice	49°13'22" s. š., 17°51'16" v. d.
Počet částí obce	2 (Vizovice, Chrástěšov)
Starostka	Bc. Silvie Dolanská

(Zdroj: vlastní zpracování, povinně zveřejňované informace, 2025)

4.3 Historie

První písemná zmínka o Vizovicích pochází z roku 1261 na zakládací listině kláštera Smilheim, který založil královský kastelán Smil ze Zbraslavi a Střílek, klášter nesl jeho jméno Smilheim. Vizovice, ale již existovali dříve před rokem 864, jako trhovářská ves. V roce 1466 Jiří z Poděbrad povýšil Vizovice na městečko a znak, který dnes město používá, vychází z erbu pánů z Kunštátu z 2. poloviny 15. století, kteří získali právo dražby Vizovic. Klášter se stal centrem zemědělství a řemesel, ale v 15. století byl vypleněn husity a už nikdy

nebyl obnoven. Na jeho místě byl v roce 1567 postaven renesanční zámek, který byl hrabětem Heřmanem Hanibalem mezi lety 1750–1770 přestavěn na barokní sídlo s francouzským a anglickým parkem. V roce 1781 zde manželka hraběte Kryštofa, Marie Antonie z Blümegen, založila klášter Milosrdných bratří, který sloužil také jako nemocnice a lékárna. Po rodu Blümegenů zdědil vizovické panství Filip svobodný pán z Ratenic a ze Stillfiedu, kdy tento rod držel vizovický statek až do roku 1945. Rok 1848 přinesl zásadní změny, kdy vizovičtí rolníci získali možnost vykoupit se z robotní povinnosti, což většina z nich do roku 1852 využila. Současně byla v rámci udržení pořádku zřízena národní garda, kterou později nahradila četnická stanice. V roce 1849 začala v důsledku blízkosti hranic působit také finanční stráž. Se vzrůstajícím významem Vizovic se zde postupně rozvíjely různé úřady a instituce, bylo zde zřízeno notářství, berní (finanční) úřad, lesní úřad. Vznikaly také spořitelny – Spořitelna města Vizovice (1905). Modernizace zasáhla také komunikační infrastrukturu, když v roce 1910 bylo na poště zavedeno telefonní spojení (Historie a současnost Vizovic, 2025).

Společenský a kulturní život města tvořily místní spolky. Hlavní roli zde hrál Sbor dobrovolných hasičů, založený roku 1886, ale působily zde také čtenářské, divadelní, hudební či sportovní organizace. Významným kulturním prvkem bylo i místní kino, které zahájilo provoz v roce 1930, a také veřejné knihovny, sloužící místním obyvatelům. Z hlediska hospodářského se ve Vizovicích uplatňovala zejména řemeslná výroba, přičemž největší tradici mělo soukenictví. To však postupně ustoupilo do pozadí, zatímco výroba ovocných destilátů, především slivovice, si udržela silnou pozici až do současnosti. První písemné zmínky o místních palírnách pocházejí z roku 1585 a ve 30. letech 20. století zde bylo v provozu hned několik významných pálenic, například Jelínkova, Kalendova nebo Singrova (Historie a současnost Vizovic, 2025).

Obrázek 3 Zámek Vizovice

(Zdroj: Národní památkový ústav, 2025)

Shrnutí

Vizovice jsou historickým městem, jehož kořeny sahají až do roku 864. První písemná zmínka o Vizovicích pochází z roku 1261. Město se stalo centrem řemesel, zemědělství a především výroby slivovice, díky které jsou známé do dnešních dní. Kulturní život zde výrazně ovlivnily místní spolky a rozvoj města byl podpořen modernizací úřadů a infrastruktury.

4.4 Řídící orgány města

Městský úřad Vizovice je úřad s rozšířenou působností, jelikož vykonává státní správu pro okolní obce a města svého územního obvodu, kde se řadí 16 obcí, a to Bratřejov, Březová, Dešná, Hrobice, Jasenná, Lhotsko, Lutonina, Neubuz, Podkopná Lhota, Trnava, Ublo, Veselá, Všemina, Zádveřice-Raková a dvě města Slušovice a Vizovice. Počet obyvatel ve správním obvodu je k 1. 1. 2024 celkem 17 288, z toho ve Vizovicích 4886 obyvatel (Charakteristika SO ORP Vizovice, 2025).

Obrázek 4 Logo města

(Zdroj: Grafický manuál, 2025)

Zastupitelstvo města Vizovice je nejvyšším orgánem samosprávy města. Má 17 členů. Rada města Vizovice je výkonným orgánem Města Vizovice v oblasti samostatné působnosti, za její výkon odpovídá Zastupitelstvu města Vizovice. Má 5 členů (Zastupitelstvo města, 2025).

Rada města Vizovice zřídila pro jednotlivé činnosti městského úřadu 8 odborů – odbor vnitřní správy, odbor přestupkový a správní, odbor finanční, odbor dopravy a silničního hospodářství, odbor obecní živnostenský úřad, odbor sociální, odbor stavebního úřadu a životního prostředí. Město Vizovice má také Městskou policii, která byla obnovena na jaře 2024 po 17 letech (Rada města, 2025).

Shrnutí

Městský úřad Vizovice slouží, jako úřad s rozšířenou působností pro 16 okolních obcí a dvě města, dohromady pro 17 288 obyvatel. Zastupitelstvo města se skládá ze 17 členů, zatímco Rada města má 5 členů. Městský úřad je rozdělen do 8 odborů. Po 17 letech byla v roce 2024 znovu obnovena činnost městské policie.

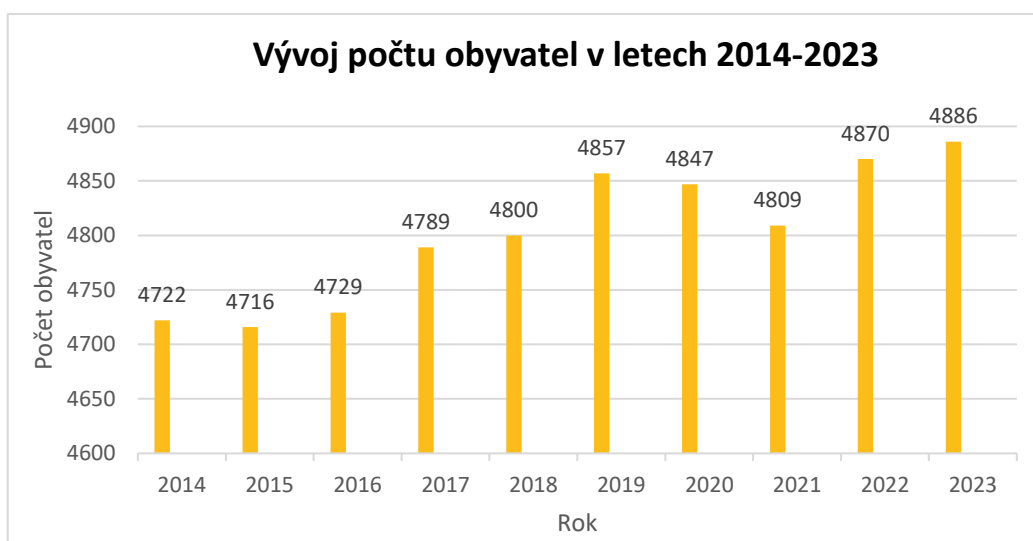
4.5 Socioekonomická oblast

Tato kapitola se věnuje obyvatelstvu města a jeho ukazatelům, jako je vývoj a pohyb obyvatelstva, věková struktura, národnost a v neposlední řadě také vzdělanost.

4.5.1 Obyvatelstvo

Počet obyvatel a jeho vývoj představují klíčové kvantitativní ukazatele určující velikost populace daného území. Tyto údaje eviduje městská matrika, která pravidelně zasílá zprávy o stavu obyvatel Českému statistickému úřadu (ČSÚ).

K 1. 1. 2024 žilo ve Vizovicích 4 886 obyvatel. Od roku 2015, kdy počet obyvatel činil 4 716, město zaznamenalo nárůst obyvatel během devíti let. Tento trend naznačuje, že Vizovice se nevylidňují, což může být ovlivněno jejich strategickou polohou v blízkosti krajského města Zlín a zároveň v dosahu přírody. V roce 2021 můžeme vidět menší pokles obyvatel, tento pokles nebyl ale nijak závažný a v následujících letech má vývoj opět zvyšující tendenci.

Obrázek 5 Vývoj počtu obyvatel
(Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ 2025)

Tabulka 2 Pohyb obyvatelstva

Rok	Živě narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek	Přistěhov-alí	Vystěho-valí	Migrační přírůstek	Přírůstek celkový
2014	55	37	18	87	81	6	24
2015	43	40	3	87	96	-9	-6
2016	50	43	7	87	81	6	13
2017	66	43	23	130	93	37	60
2018	52	43	9	107	105	2	11
2019	58	42	16	134	93	41	57
2020	59	62	-3	78	85	-7	-10
2021	45	51	-6	93	63	30	24
2022	61	51	10	130	79	51	61
2023	42	53	-11	117	90	27	16

(Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ 2025)

Dle statistických dat z ČSÚ za období 2014–2023, zpracovaných v tabulce viz výše, můžeme vidět, že počet narození a počet úmrtí se mezi lety dosti liší. Zatímco v roce 2014 přišlo na svět 55 dětí, v roce 2023 jich bylo pouze 42. Nejvyšší porodnost byla zaznamenána v roce 2017, kdy se narodilo 66 dětí. Prudší pokles přírůstků byl v letech 2020 a 2021, kdy se pohybujeme v záporných hodnotách, jelikož bylo více úmrtí občanů, než narození, což mohlo být částečně způsobeno pandemií COVID-19. Přirozený přírůstek se od roku 2020 dostal většinou do záporných hodnot, což naznačuje, že bez migrace by počet obyvatel Vizovic klesal.

Z druhé pozice, z migračního přírůstku je patrné, že poslední roky, zejména 2021, 2022, 2023 se do Vizovic přistěhovalo více obyvatel, než v předešlých letech, může to být způsobeno výstavbou nové ulice Luční, kde je několik nových stavebních parcel, kde mladé rodiny můžou stavět své bydlení.

Celkově lze říci, že Vizovice jsou dlouhodobě závislé na přistěhovalectví, jako klíčovým faktorem pro udržení počtu obyvatel. Pokud by se příliv nových obyvatel snižoval, mohlo by to vést k postupnému poklesu populace, protože přirozená reprodukce v posledních letech nedosahuje úrovně potřebné k vyrovnání počtu zemřelých.

4.5.2 Věková struktura obyvatelstva

Dle ČSÚ se struktura obyvatelstva dělí do tří věkových skupin, 0–14 let, 15–64 let a 65 let a více. V roce 2014 ve Vizovicích žilo 4 722 osob, zatímco ke konci roku 2023 tento počet vzrostl na 4 886, což představuje nárůst o 164 obyvatel. Tento pozitivní trend je především výsledkem kladného migračního přírůstku.

Tabulka 3 Věková struktura obyvatelstva

Rok	Počet obyvatel k 31.12.	V tomto věku			Průměrný věk
		0–14	15–64	65+	
2014	4 722	757	3 203	762	40,7
2015	4 716	751	3 173	792	41,1
2016	4 729	755	3 152	822	41,3
2017	4 789	770	3 161	858	41,4
2018	4 800	764	3 142	894	41,7
2019	4 857	795	3 133	929	41,8
2020	4 847	798	3 108	941	41,9
2021	4 809	789	3 057	963	42,1
2022	4 870	806	3 094	970	42,2
2023	4 886	794	3 101	991	42,3

(Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ 2025)

Struktura obyvatelstva se postupně mění. Počet dětí ve věku 0–14 let se pohybuje mezi 750 a 800, což naznačuje relativně stabilní míru porodnosti. Nejvyšší počet dětí byl zaznamenán v roce 2022, kdy jich bylo 806, ale v roce 2023 došlo k poklesu na 794.

Nejpočetnější skupinou jsou obyvatelé v produktivním věku (15–64 let), data vykazují klesající tendenci. Zatímco v roce 2014 bylo této skupině přiřazeno 3 203 osob, v roce 2023 už to bylo pouze 3 101.

Nejvýraznější změnou je nárůst seniorů (65+). V roce 2014 těchto obyvatel bylo 762, v roce 2023 už 991. Tento trend je odrazem celkového stárnutí populace, což se rovněž projevuje v rostoucím průměrném věku obyvatel, který vzrostl z 40,7 let v roce 2014 na 42,3 let v roce 2023. V tabulce níže je uveden index stáří obyvatel, který vyjadřuje poměr mezi populací starších 65 let a počtem dětí ve věku 0–14 let. Hodnotou vyšší než 100 můžeme vidět, že ve Vizovicích převažují starší obyvatelé než děti. V letech 2014 až 2023 došlo k podstatnému nárůstu indexu stáří, a to z hodnoty 100,7 na 124,8. Tento trend naznačuje, že počet seniorů roste rychleji než počet dětí, což potvrzuje proces stárnutí populace. Zatímco v roce 2014 byl počet seniorů a dětí téměř vyrovnaný, v roce 2023 již na 100 dětí připadalo 125 seniorů.

Tabulka 4 Index stárnutí obyvatel

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
65 +	762	792	822	858	894	929	941	963	970	991
0–14	757	751	755	770	764	795	798	789	806	794
Index	100,7	105,5	108,9	111,4	117,0	116,9	117,9	122,1	120,3	124,8

(Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ 2025)

4.5.3 Národnost obyvatelstva

Dle údajů o sčítání lidu, domů a bytů (SLDB) z roku 2011 a 2021 můžeme vidět národnostní složení obyvatel Vizovic. V roce 2021 převažuje opět národnost česká 53,2 %, kde vidíme menší pokles oproti roku 2011, kdy počet obyvatel byl 57,1 %. U národnosti moravské je patrný pokles mezi desetiletím. V roce 2011 se k moravské národnosti hlásilo 15,6 % obyvatel, v roce 2021 již jen 9,8 %. Další národností zastoupenou ve městě je slovenská, kde je počet obyvatel za rok 2021 nízký, a to 0,6 %, je zaznamenán tudíž pokles oproti roku 2011, kdy počet byl 1,1 %. Ostatní národnosti jsou zastoupené mezi desetiletím v podobném počtu. Neznámá národnost byla zaznamenána v roce 2021 u 27,8 % obyvatel.

Tabulka 5 Národnostní struktura obyvatelstva

Rok		2021	2011
Počet obyvatel celkem		4851	4673
Národnost	Česká	2579	2667

	Moravská	473	727
	Slovenská	27	50
	Německá	-	2
	Maďarská	2	2
	Ruská	1	1
	Ukrajinská	2	1
	Řecká	1	1
	Neuvedeno	1348	1001

(Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ 2025)

4.5.4 Vzdelanost obyvatelstva

Srovnání údajů SLDB z let 2011 a 2021 v tabulce níže, ukazuje několik zajímavých pohledů ve vzdělanostní struktuře obyvatel Vizovic. Zahrnuje osoby starší 15 a více let.

Počet osob se základním vzděláním (včetně těch, kteří školu nedokončili) se výrazně snížil z původních 669 na 478, což představuje pokles o zhruba 30 %. Tato změna přispívá celorepublikovému trendu, kdy se zlepšuje přístup ke vzdělání a zvyšuje důraz na vyšší kvalifikaci. Skupina obyvatel s nedokončeným středním vzděláním, tedy zejména s výučním listem, zaznamenala mírné snížení z 1 325 na 1 300 osob. To naznačuje, že tento typ vzdělání si stále udržuje stabilní podíl v populaci. Počet obyvatel s maturitou, vyšším odborným vzděláním nebo nástavbovým studiem vzrostl z 1 130 na 1 256. Tento nárůst dokládá rostoucí význam středoškolského vzdělání jako klíčového kvalifikačního předpokladu pro pracovní trh. Nejpatrnějším trendem je nárůst obyvatel s vysokoškolským vzděláním, jejichž počet vzrostl z 537 na 755, což představuje nárůst o zhruba 41 %. Tento vývoj odpovídá celorepublikovému vzrůstu podílu vysokoškolsky vzdělaných osob a naznačuje, že stále více obyvatel Vizovic se rozhoduje pro studium na vysokých školách. U 5 % obyvatel nebyla zjištěna žádná určitá forma vzdělanosti.

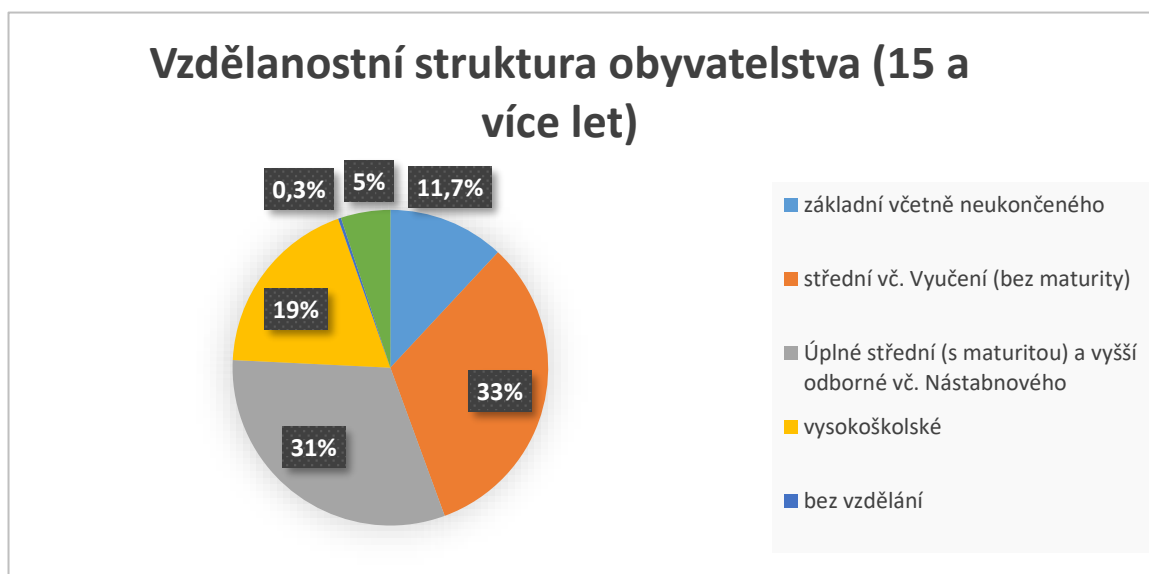
Data naznačují, že vzdělanostní úroveň obyvatel Vizovic se zvyšuje. Ubývá lidí se základním vzděláním, přibývá těch s maturitou, ale především vysokoškolského vzdělání. Tento trend může mít pozitivní dopad na pracovní trh a ekonomický rozvoj města, zároveň

však může vést k většímu odlivu mladých lidí za studiem a pracovním uplatnění do větších měst.

Tabulka 6 Vzdělanostní struktura obyvatelstva

Rok		2021	2011
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let		4050	3914
Z toho nejvyšší ukončené vzdělání	Základní vč. neukončeného	478	669
	Střední vč. vyučení (bez maturity)	1300	1325
	Úplné střední (s maturitou) a vyšší odborné vč. nástavbového	1256	1130
	Vysokoškolské	755	537
	Bez vzdělání	12	11
	Nezjištěno	203	111

(Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ 2025)

Obrázek 6 Vzdělanostní struktura obyvatelstva

(Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ 2025)

Shrnutí

V posledních letech Vizovice zaznamenávají mírný nárůst počtu obyvatel, což je především důsledkem přistěhovalectví. K 1. 1. 2024 žilo ve Vizovicích 4 886 obyvatel. Naopak přirozený přírůstek obyvatelstva je často záporný. Obyvatelé města postupně stárnou, čímž se zvyšuje podíl seniorů a průměrný věk. V oblasti vzdělání obyvatel také dochází k pozitivním změnám, klesá počet osob se základním vzděláním a naopak roste podíl těch, kteří mají vysokoškolské vzdělání.

4.6 Občanská vybavenost

Kapitola je zaměřena na vybavenost města. Zaměřuje se na obchody a služby ve městě, zdravotnictví, školství, kulturu, historické památky, ale také na významné rodáky nebo zaměstnavatele.

4.6.1 Obchod a služby

Vizovice nabízejí širokou škálu občanské vybavenosti, která zajišťuje komfort pro místní obyvatele, ale i návštěvníky. Ve městě se nachází několik obchodů s potravinami, jako je supermarket Albert umístění přímo v centru, na Masarykově náměstí, Penny Market umístěný na okraji Vizovic ve směru od krajského města Zlín, nebo COOP Jednotu, umístěnou na Říčanské ulici. Kromě těchto obchodů mohou lidé také využít nabídku dvou řeznictví (MP Krásno, U Kubičků), dvou pekáren (pekárna Svoboda Březík a nově Pekárna Střelná), opět umístěné v centru města. Nechybí ani možnost nákupu v papírnictvích (Betty, dříve Pavelka), pro milovníky květin květinářství (AB květinářství, květinářství Eva Lutonská) a v neposlední řadě také domácí potřeby s železářstvím (M.A.T. Group), nebo Železářství Na Lapači umístěné na Říčanské ulici. Na náměstí se také nachází drogerie (Teta drogerie) a obchod s oblečením a obuví. Většina základních obchodů se nachází přímo v samotném centru města okolo Masarykova náměstí (vlastní zpracování).

Ve Vizovicích najdeme také Českou poštu, Českou spořitelnu, pojišťovny a v neposlední řadě také bankomat České spořitelny umístěný u supermarketu Albert a bankomat ČSOB umístěný v budově pošty. Je zde také kadeřnictví, kosmetické služby, rehabilitační služby, krejčovství, masáže, chovatelské potřeby, fotoslužby, čistírnu peří, či servis a prodej zahradní techniky (vlastní zpracování).

Pro motoristy se ve městě také nachází dvě čerpací stanice, Orlen umístěná na Zlínské ulici a druhá na Razově v areálu firmy Valdo, prodejnu náhradních autodílů, autoservisy a také Stanici technické kontroly (STK) (vlastní zpracování).

Z pohledu gastronomie se zde nachází několik restaurací a podniků, mezi které patří například Sokolovna, restaurace U Tonka spojená s Cukrárnou, CAFÉ Retro, Zámecká Vrátnice, Rybárna Vizovice, Valašský šenk Vizovice, Zámecká čokoládovna, Ranč ELLUX, a nebo také Kebab Vizovice. Některé z těchto podniků kromě stravování nabízejí také možnost ubytování. Další ubytovací možnosti lze najít v Penzionu Pod zámek, Penzionu u Balkánce, Cheetah Holiday Clubu nebo v rekreačním středisku REVIKA, které je oblíbené zejména pro pobyty v přírodě (vlastní zpracování).

4.6.2 Zdravotní a sociální péče

Ve Vizovicích je zajištěna základní zdravotní a sociální péče pro obyvatele všech věkových skupin. Město v roce 2012 otevřelo zdravotní středisko s lékárnou a několika specializovanými pracovišti. Ve zdravotním středisku najdeme tři praktické lékaře pro dospělé, jednoho dětského lékaře (pediatra), zubní ordinaci, ale také odborné lékaře, jako je gynekologie nebo chirurgická ambulance. Ve městě se nachází ještě další dětský lékař, stomatolog či zařízení pro rehabilitace (Zdravotnictví, 2025).

Vizovická nemocnice Milosrdných bratří slouží jako interní ambulance, biochemická a hematologická laboratoř, ultrazvuk, rentgenové pracoviště a pracoviště pro ozonoterapii. Hlavní využití nemocnice je ale pro dlouhodobě nemocné pacienty odkázané na lůžko, s kapacitou 65 lůžek. Budova patří mezi kulturní památky (O nás, 2025).

Město disponuje také AHC Odlehčovacím centrem (do 1. 8. 2023 pod názvem Dotek), které zajišťuje kvalitní sociální služby se zaměřením na péči o seniory. Poskytuje základní sociální poradenství, pečovatelskou službu a odlehčovací službu, což velmi pomáhá lidem zůstat co nejdéle ve svém domácím prostředí. Součástí je také půjčovna kompenzačních pomůcek, která usnadňuje život lidem se zdravotním omezením (O nás, 2025).

Rovněž je možné ve Vizovicích najít Sanatorium Topas, které slouží pro osoby s různým typem chronických duševních chorob, Alzheimerovou chorobou a ostatními typy demencí (O nás, 2025).

Ve Vizovicích se kromě zdravotní péče pro obyvatele nachází také veterinární ordinace, která poskytuje péči o domácí i hospodářská zvířata. Veterináři zde zajišťují preventivní

prohlídky, očkování, diagnostiku a léčbu nemocí, chirurgické zákroky a další služby pro zdraví zvířat. Místní občané tak mají možnost využít odbornou péči přímo ve městě, aniž by museli dojíždět do vzdálenějších veterinárních ordinací.

4.6.3 Školství a vzdělávání

Ve městě můžeme najít mnoho vzdělávacích institucí, které pokrývají potřeby dětí i studentů různého věkového rozmezí. Mezi ně patří Mateřská škola Vizovice, Základní škola Vizovice, Dětský domov 3. května, Dětský domov Chrastěšovská. Volnočasové aktivity zajišťuje Dům dětí a mládeže Zvonek (dříve Astra), pro studenty středoškolského vzdělání je k dispozici Střední škola oděvní a služeb Vizovice.

Mateřská škola

Mateřská škola Vizovice byla postavena v roce 1968, kdy byla vybudována jedna budova, v roce 1983 k ní přibyla další. Aktuální kapacita dětí je 180, v posledních letech je tato kapacita zcela využita na plný počet, což ukazuje, že počet dětí předškolního věku ve Vizovicích neklesá a kapacita je dostačující. Třídy a ostatní vnitřní zařízení školy jsou umístěny právě ve dvou budovách, které jsou propojeny spojovacím krčkem. V suterénu dolní budovy má škola umístěnu vlastní vývařovnu, odkud se připravené pokrmy rozváží do jednotlivých tříd. Celkem má škola sedm tříd s půvabnými názvy – Berušky, Šnecci, Motýlci, Broučci, Žabky, Včelky a Myšky. Třídy jsou naplňovány do počtu 28 dětí, poslední z nich, Myšky, je třída logopedická s kapacitou 15 dětí. Školu obklopuje rozsáhlá zahrada, která slouží jako prostor pro hry, pohyb a aktivní činnosti. Součástí zahrady je i dětské hřiště v přírodním stylu, které podporuje rozvoj motoriky a kreativního myšlení dětí (O nás, 2019).

Základní škola Vizovice

Základní škola ve Vizovicích byla zřízena jako právní subjekt 1. 1. 1994. Základní škola je rozdělena do dvou samostatných budov. Starší budova, z roku 1892 (mezi Vizovjany přezdívaná „stará škola“), se nachází na Masarykově náměstí. Tato budova působí pro 1.– 3. ročník, vyučuje se v 10 učebnách, k dispozici je tělocvična a 7 oddělení školní družiny.

Druhá budova školy („nová škola“) se nachází na ulici Školní. Zde dochází žáci od 4. do 9. třídy. Vyučování zde probíhá ve 26 učebnách a odborných pracovnách. Žáci mohou využívat pracovny přírodopisu, chemie, fyziky, výtvarné výchovy, informatiky, hudebnu, dílny pro dřevo a kov, keramiku a kuchyňku. Pro sportovní účely slouží tělocvična, areál

školy a sportovní stadión. Součástí budovy školy je také divadelní sál a školní kuchyně s jídelnou. Do 6. třídy přibírá základní škola žáky prvního stupně ze základních škol v Jasenné a Zádveřicích.

Základní škola má celkovou kapacitu 700 žáků, školní družina 175 žáků. Ve školním roce 2024/2025 se otevřelo na I. stupni celkem 15 tříd se 309 žáky, na II. stupni 14 tříd s 334 žáky, celkově tedy 643 žáků navštěvuje základní školu, kapacita školy není zcela využita, je zde menší rezerva. Tato situace přináší městu pozitivní pohled z hlediska plánování a rozvoje. Umožňuje reagovat na možné zvyšování počtu žáků, například v důsledku přistěhování nových rodin. Kapacitní rezerva navíc přispívá k příjemnějšímu prostředí pro výuku, protože snižuje riziko přeplněnosti tříd. Pro město to znamená, že v krátkodobém horizontu není potřeba investovat do rozšíření školních prostor. V 7 odděleních školní družiny je celková kapacita plně naplněna na 175 žáků, v minulých letech došlo k výstavbě nového oddělení školní družiny, kvůli stálému nedostatku míst pro žáky. Ředitelem školy je nově od srpna 2024 Mgr. Jindřich Návrat, který vystřídal pozici po ředitelce Mgr. Radmile Koncerové. Na škole působí 57 učitelů, 7 vychovatelek a o provoz se stará 20 správních zaměstnanců (Info o škole, 2020).

Obrázek 7 Budova „staré“ základní školy

(Zdroj: ZŠ Vizovice, 2020)

Základní škola pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Základní škola pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ve Vizovicích má v regionu nezastupitelnou roli a více než šedesátiletou tradici. Do 31. srpna 2016 fungovala jako základní škola praktická, od 1. září 2016 se zaměřuje na vzdělávání dětí s lehkým mentálním postižením, autismem a souběžnými více vadami. Škola sídlí ve „staré“ budově základní školy, kde využívá první patro budovy, na základě nájemní smlouvy. Jedná se o malotřídní

školu s pěti třídami a devíti ročníky, přičemž výuka probíhá v odděleních podle potřeb žáků. Kapacita školy je 40 žáků, v současnosti školu navštěvuje okolo 30 žáků, tudíž kapacita není zcela využita. Tato situace umožňuje přijímat případné další žáky bez nutnosti okamžitého rozšiřování prostorových nebo personálních kapacit. Škola má výhodnou polohu, jelikož do školy dojíždějí žáci z okolních obcí. Obvod školy tvoří žáci z Vizovic, Jasenné, Bratřejova, Pozdřehova, Zádveřic, Lípy, Želechovic, Slušovic, Všeminy a Neubuze (Výroční zpráva 2023–2024, 2025).

Střední škola oděvní a služeb Vizovice

Střední škola oděvní a služeb vznikla v roce 1918 a má tak více jak stoletou tradici, je jedinou školou ve Vizovicích, která poskytuje středoškolské vzdělání. Nabízí čtyřleté obory zakončené maturitní zkouškou – kosmetické služby a fotograf. Také poskytuje tříleté učební obory, mezi které se řadí – kadeřník (s možností nástavbového studia v oboru Vlasový specialista) a krejčí. Součástí školy je také domov mládeže s kapacitou 148 lůžek pro studenty, a také jídelna. Podle tabulky níže můžeme vidět, že nejžádanějším oborem je kadeřník, který v akademickém roce 2023/2024 tvoří 48 % celkového počtu studentů všech oborů, dalším je maturitní obor kosmetické služby, kde se počet žáků od akademického roku 2021/2022 zvýšil o 28, tedy o 41 %. Celkový počet žáků školy se každý rok zvyšuje (O škole, 2024).

Tabulka 7 Obory střední školy oděvní a služeb Vizovice

Akademický rok		2021/2022	2022/2023	2023/2024
Obor	Fotograf	77	84	85
	Kosmetické služby	68	84	96
	Kadeřník	218	221	224
	Krejčí	30	29	26
	Vlasový specialista	36	32	32
	Celkem	429	450	463

(Zdroj: vlastní zpracování, Výroční zpráva 2022-2024, 2025)

Dětský domov 3. května

Tento dětský domov je úzce spojen se základní školou, což umožňuje vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Nabízí péči těm, kteří nemohou vyrůstat ve svých rodinách, a zároveň jim zajišťuje vzdělání uzpůsobené jejich individuálním potřebám. Výchovná péče je zde intenzivně propojena se školním vzděláváním, což dětem usnadňuje jejich rozvoj. Kapacita je 16 dětí, která je zcela využita. To svědčí o stabilní poptávce po těchto službách a zároveň poukazuje na nutnost zachování těchto zařízení v regionu (Výroční zpráva 2023–2024, 2025).

Dětský domov Chraštěšovská

Dětský domov na ulici Chraštěšovská slouží jako standardní zařízení pro děti, které nemohou vyrůstat ve svém vlastní rodinném prostředí. Má kapacitu 16 dětí, která je plně naplněna. Není zde žádné přímé spojení se školou, což znamená, že děti navštěvují běžné školy v okolí. Zaměření péče je na všestranný rozvoj dětí, jejich přípravu na samostatný život a začlenění do společnosti (Výroční zpráva 2023–2024, 2024).

Dům dětí a mládeže Zvonek

Dům dětí a mládeže Zvonek Vizovice má bohatou historii, která sahá až do roku 1985, kdy byl založen pod názvem Městský dům pionýrů a mládeže. Se změnami ve společnosti došlo také k jeho přejmenování na Městský dům dětí a mládeže. Původně měl DDM vlastní právní subjektivitu, ale v roce 1998 se stal součástí Domu dětí a mládeže Astra Zlín. Během svého působení měnil také své sídlo, počátkem sídlil v České spořitelně, poté v budově Lesní správy a naposled zakotvil na Slušovské ulici, kde se usadil v roce 1993. Od 1. ledna 2007 je DDM zřízen městem Vizovice a nese název Dům dětí a mládeže Zvonek Vizovice. Významný podíl na rozvoji této organizace měla tehdejší ředitelka Zdeňka Šimoníková, která se zasloužila o stabilní zázemí a rozšíření zájmových aktivit. V roce 2015 převzala řízení Helena Štachová (Pšenčíková), ale brzy odešla na mateřskou dovolenou. Její místo poté převzal Martin Malina, který vedl rozsáhlou rekonstrukci prostor, díky níž se DDM proměnil na moderní a příjemné místo pro kroužky, akce a tábory (Historie, 2022).

Ve školním roce 2023/2024 bylo v činnosti 77 zájmových aktivit – kroužků. Kroužky navštěvovalo 876 účastníků. Na základě uzavřených dohod s okolními obcemi, základními a mateřskými školami probíhali kroužky také v ZŠ Hvozdná, v ZŠ Jasenná, v ZŠ Zádveřice, MŠ Zádveřice, MŠ Slušovice, ZŠ Trnava a ZŠ Bratřejov, ve Vizovicích se kroužky uskutečňují v DDM Zvonek, nebo v budovách ZŠ.

Z tabulky níže můžeme vidět, že zájem o zájmové aktivity roste. V roce 2023/2024 můžeme vidět nárůst o 292 účastníků oproti roku 2021/2022. Také celkový počet kroužků roste. Lze tedy říci, že DDM Zvonek je hlavním centrem volnočasových aktivit pro děti a mládež, které nabízí pestrou nabídku kroužků, táborů a akcí, které podporují kreativitu a osobní rozvoj mladých lidí (Výroční zpráva 2023–2024, 2022).

Tabulka 8 Počet účastníků a kroužků

Akademický rok	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Celkový počet účastníků	584	698	876
Počet kroužků celkem	54	62	77

(Zdroj: vlastní zpracování, Výroční zpráva 2022–2024, 2025)

4.6.4 Kultura a volný čas

Kulturní centrum Vizovice

Kulturní centrum Vizovice, dříve Dům kultury, bylo slavnostně otevřeno 19. prosince 1983 po téměř čtyřleté výstavbě, která začala v roce 1979. Po svém otevření se centrum stalo hlavním kulturním jádrem města, kde se konala divadelní představení, koncerty, plesy, taneční zábavy, schůze a další akce. V budově fungovala také kavárna, která sloužila nejen veřejnosti, ale i pro menší kulturní programy. Vstupní prostory byly využívány jako výstavní síň. V roce 2018 prošla budova první etapou rekonstrukce. Došlo také k vybudování nových výukových místností a přestavbě foyer, které nyní slouží Turistickému informačnímu centru a Městské knihovně Josefa Čižmáře.

Kulturní centrum je multifunkčním prostorem, kde se konají různé kulturní a společenské akce, koncerty a divadelní představení. Tento prostor slouží také jako místo pro workshopy, kurzy a vzdělávací semináře. Zájemci mají možnost pronájmu sálů pro soukromé a firemní akce, čímž další rozšiřují jeho využití (Kulturní centrum Vizovice, 2025).

Součástí kulturního centra je také několik kulturních institucí, jako jsou:

- Turistické informační centrum Vizovice, poskytuje návštěvníkům cenné informace o městě a jeho okolí, turistických atrakcích a kulturních akcích. Kromě informací lze v centru zakoupit suvenýry a regionální produkty. Turisté zde najdou doporučení na výlety, mapy a praktické tipy pro příjemný pobyt v Vizovicích.
- Městská knihovna Josefa Čižmáře, nabízí pestrý výběr knih pro čtenáře všech věkových kategorií. Knihovna organizuje besedy, autorská čtení, workshopy a různé aktivity jak pro děti, tak pro seniory. K dispozici je také čítárna, internetové připojení a možnost výpůjčky e-knih a audioknih. Kromě toho knihovna plní důležitou regionální roli, poskytuje metodickou a konzultační pomoc okolním obcím, pomáhá s aktualizací a revizí knihovních fondů a zajišťuje výměnné soubory knih pro menší knihovny v regionu (Knihovna Vizovice, 2025).
- Kino Vizovice pravidelně promítá filmy pro děti i dospělé a organizuje tematické filmové večery. Kromě tradičních projekcí se zde konají besedy s tvůrci a speciální projekce pro školy, což přispívá k rozvoji filmové kultury.

TJ Sokol Vizovice

Tělovýchovná jednota Sokol Vizovice byla založena v srpnu 1885, kdy se na ustavující schůzi sešlo 26 nadšenců. S postupem času organizace rostla, a tak bylo v roce 1920 rozhodnuto o výstavbě Sokolovny. Slavnostní položení základního kamene proběhlo v září téhož roku a již 9. července 1921 byla budova otevřena. Během let Sokolovna i její areál prošly mnoha opravami a rozšířeními. Byly vybudovány tenisové kurty, opraveno a rozšířeno koupaliště, přistavěn malý sál, zahradní restaurace. Sportovci měli možnost využívat hřiště na házenou a malou kopanou, tenisové kurty, koupaliště a připojit se k různým sportovním oddílům, jako jsou volejbal, orientační běh, turistika, gymnastika, šachy či aerobik. Historický sál v Sokolovně sloužil také jako místo pro pořádání plesů a rodinných oslav (TJ Sokol Vizovice, 2025).

V roce 2002 měl TJ Sokol 550 členů v 8 oddílech, v průběhu let však došlo k významným změnám, některé oddíly se osamostatnily, jiné zcela zanikly a koupaliště bylo prodáno městu Vizovice, kde dnes zůstává nevyužité. V srpnu 2022 byla zvolena nová rada TJ Sokol Vizovice, z. s. , která si stanovila klíčové cíle: zlepšit pověst Sokolovny, opravit budovu a její okolí a zabezpečit, aby opět sloužila obyvatelům Vizovic. Významným partnerem v tomto úsilí se stalo město Vizovice, které tělovýchovnou jednotu finančně

podporuje. Díky této spolupráci se daří postupně obnovovat Sokolovnu a její roli jako centra sportovního a společenského života ve městě (TJ Sokol Vizovice, 2025). TJ Sokol Vizovice má nyní celkem 104 členů, rozdělených do oddílů: stolní tenis: 41 členů, volnočasový a rekreační sport: 30 členů, šachy: 14 členů, aerobik: 23 členů (Česká unie sportu, 2025).

Klub českých turistů

Odbor Klubu československých turistů (KČST) ve Vizovicích byl založen v roce 1928 Františkem Jandíkem. V začátcích své existence měl odbor 78 členů, kteří organizovali vycházky, zájezdy a chodecké závody. Po roce 1939 byla činnost klubu omezena vlivem okupace. Během války se však podařilo zřídit turistickou ubytovnu v hotelu Lidový dům. Po osvobození se klub znovu vrátil k aktivitám, ale v roce 1948 došlo k jeho sloučení se Sokolem, po roce 1957 pokračovala jako odbor turistiky TJ Sokol Vizovice. Klub se aktivně věnoval jak tradiční turistice, tak novějším disciplínám, například orientačnímu běhu. Po roce 1968 se nabídka aktivit rozšířila o zájezdy, turistické srazy a soutěže (Historie KČT, 2025).

Po roce 1990, se odbor znovu registroval u KČT. V této fázi došlo k útlumu veřejných akcí a klub se zaměřil na kondiční vycházky, zájezdy a spolupráci s KČT Slovan Vsetín. Na konci 90. let však činnost klubu začala slábnout, což vedlo k poklesu členské základny na 15 členů a hrozbě zániku klubu. Zlom nastal po zvolení Ing. Miloslava Vítka, jehož působením počet členů rostl a objevily se nové aktivity, včetně zájezdů pro školy a dětský domov, čímž se členská základna postupně zvýšila na 250 členů. V roce 2010 došlo k vyčlenění odboru KČT Vizovice z TJ Sokol. Klub se pustil do pořádání větších turistických akcí. Aktivně spolupracoval s městem při vytváření naučných stezek a turistické infrastruktury. V roce 2010 naplánoval celkem 22 pochodů, z nichž 13 bylo tuzemských a několik zahraničních. Díky atraktivnímu programu a zapojeným členům klub nadále prosperuje i nyní a rozvíjí svou činnost každoročními aktivitami (Historie KČT, 2025).

Vizovjánek

K Vizovicím neodmyslitelně patří také Vizovjánek, soubor valašských písní a tanců s více než padesátiletou historií. Zaměřuje se na zpracování národopisného materiálu, tanců, písní a tradic z Vizovic a jejich okolí.

Soubor byl založen v roce 1972 při Základní škole ve Vizovicích pod vedením paní učitelek Bané a Drábkové. V září 1992 pak vznikl Malý Vizovjánek při Domu dětí

a mládeže. Dětské skupiny Vizovjánku se úspěšně zúčastnily regionálních kol a dokázaly se probojovat až na celostátní přehlídku dětských souborů v Jihlavě. Soubor se také aktivně věnuje rekonstrukci tradičních krojů – v roce 2015 byla společně s etnografkou PhDr. Věrou Kovářů představena rekonstrukce městského kroje z Vizovic. Dnešní Vizovjánek, který vede Mgr. Jitka Macková, navštěvuje více než 100 tanečníků rozdělených do čtyř dětských skupin a jedné dospělé skupiny. Soubor je členem Valašského folklorního spolku a Místní akční skupiny (MAS) Vizovicko a Slušovicko. Vizovjánek se pravidelně účastní festivalů nejen v České republice, ale i v zahraničí, přičemž navštívil různé země jako Slovensko, Polsko, Maďarsko, Lotyšsko, Dánsko, Rumunsko, Chorvatsko, Španělsko, Portugalsko a dokonce Mexiko. Soubor organizuje také Vizovický Masopust, vánoční a velikonoční vystoupení, a podílí se na pořádání Valašského bálu ve Vizovicích a Vizovických slavností (Vizovjánek, 2025).

Mezi další zájmové spolky ve Vizovicích se řadí například Fotbalový klub SK Vizovice, Orel Vizovice, Skaut Vizovice, KESON Vizovice, nebo také Klub Valašských horolezců či Jezdecký oddíl Horymír.

Vizovické pečivo

Vizovické pečivo je tradiční lidové umění, jehož kořeny pochází z poloviny 19. století. Vyrábí se z těsta vyrobeného z mouky a vody, nejčastěji se tvaruje do podoby zvířátek, která měla v minulosti symbolický význam. Původně bylo toto pečivo určeno k obřadům při vánočních a velikonočních svátcích. Tato tradice výroby pečiva se zachovala až do dnešních dnů a stále přitahuje pozornost nejen v České republice, ale i v zahraničí (Vizovické pečivo, 2025).

Rudolf Jelínek

Vizovice jsou symbolem švestek, a s tím spojená likérka Rudolf Jelínek. Její historie se datuje do roku 1894, kdy ji založil právě Rudolf Jelínek. Společnost se pyšní tradičními výrobními metodami svých destilátů. Kromě slivovice se specializuje také na další ovocné pálenky, likéry a různé speciality. Součástí likérky ve Vizovicích je také možnost exkurze. V roce 2020 společnost otevřela v Praze muzeum Slivovice (Náš příběh, 2019).

K Vizovicím neodmyslitelně také patří Vizovické Trnkobraní, které vzniklo v roce 1967, založili je vizovičtí nadšenci, aby mohli slavit nejvýznamnější plod tohoto města, a to švestku a s ním spojenou pravou valašskou slivovici. Vizovické Trnkobraní se koná

každé léto, a to dodnes, kdy do Vizovic zavítá několik tisíc návštěvníků. V roce 2025 se festival po jedenácti letech vrací k třídnímu programu, což by mohlo ovlivnit a zvýšit návštěvnost festivalu (Vizovické Trnkobraní, 2025).

Dalším festivalem, který patří k Vizovicím je Masters of Rock, jedná se o festival rockové a metalové hudby, především zahraničních interpretů. Poprvé se konal v roce 2003, a od té doby do Vizovic každoročně přiláká 20-25 tisíc návštěvníků z celého světa. Pořádá se v areálu likérky R. Jelínek (Masters of Rock, 2025).

4.6.5 Historické památky

Zámek Vizovice

Zámek ve Vizovicích byl postaven v polovině 18. století na objednávku Heřmana Hanibala z Blümegenu, a to architektem F. A. Grimmem, v tehdy módním francouzském stylu. Jeho interiéry jsou zařízeny bohatým nábytkem, který zahrnuje prvky baroka, rokoka, empíru a biedermeieru. Zámek se může pyšnit rozsáhlou sbírkou porcelánu a cennými obrazy, včetně vzácných děl nizozemského malířství. Monumentální architektura ve stylu Ludvíka XVI. okouzluje svým bohatým vnitřním vybavením a půvabným francouzským a anglickým parkem. Součástí zámku je také zámecká kaple Panny Marie Matky Dobré Rady, dokončená v roce 1776, představuje výjimečný příklad prostorové kompozice pozdního baroka. Interiér kaple se pyšní čtyřmi oltáři, kazatelnou s reliéfem Klanění Ježíškovi, bohatou sbírkou obrazů, vzácnými mešním rouchy a množstvím relikviářů. Atmosféru umocňuje působivá sochařská a štuková výzdoba. Tento interiér je dílem mistra moravského sochařství Ondřeje Schweigla, jehož sochy gladiátorů zdobí i celoročně přístupný zámecký park. Zámek Vizovice každoročně přiláká okolo 17 000 návštěvníků, v roce 2023 to bylo dokonce 18 000 návštěvníků (O zámku, 2025).

Obrázek 8 Zámek Vizovice

(Zdroj: Národní památkový ústav, 2025)

Farní kostel sv. Vavřince

Farní kostel sv. Vavřince se tyčí jako výrazná dominanta města. Je postaven jako trojlodní stavba s půlkruhovým závěrem kněžiště, přičemž na jižní straně se nachází sakristie s oratoří. V přední části kostela dominuje čtyřboká věž s ochozem. Před vstupem do kostela můžeme obdivovat barokní sochu sv. Floriána, která byla vytvořena v polovině 18. století, a sochu sv. Jana Nepomuckého, jež pochází z roku 1730. Co se týče historie kostela ve Vizovicích, jeho přesné datum založení není známo. Některé historické prameny naznačují, že o vizovickém kostele se hovoří již kolem roku 1200, přičemž se předpokládá, že původní stavba byla dřevěná. Po založení kláštera v roce 1261 mniši postavili větší kostel, aby vyhověli rostoucímu počtu farníků. Další zmínka se objevuje v roce 1495, kdy vizovický pán Boček Kuna z Kunštátu obnovil zchátralý kostel sv. Vavřince. Věž tohoto kostela se dochovala až do současnosti (Kostel sv. Vavřince, 2025).

Obrázek 9 Kostel sv. Vavřince

(Zdroj: Turistické informační centrum Vizovice, 2025)

Sloup se sochou Panny Marie Bolestné

Barokní sousoší z konce 17. století tvoří dominantní prvek Masarykova náměstí. Sochy světců, jsou zobrazeny v životní velikosti. Na čtvercových základnách s vyrytými nápisy stojí čtyři světci: sv. Jan Nepomucký, sv. Václav, sv. Florián a sv. Prokop. Základna má tvar rovnoramenného kříže a je tvořena čtyřbokým soklem se čtyřmi přisedlými pilíři. Tento sokl je zakončen profilovanou římsou, která se přesahem vyčnívá. Na bočních stranách soklu se nacházejí plastické erby s erby pánů z Vizovic a na pilířích jsou umístěny sochy světců. Přední stranu soklu zdobí lucerna. Na sloupu, umístěném na kruhové základně ve tvaru polokoule, stojí socha Panny (Sloup se sochou Panny Marie Bolestné, 2025).

Obrázek 10 Sloup se sochou P. Marie Bolestné

(Zdroj: Turistické informační centrum Vizovice, 2025)

Janův hrad

Janův hrad, dříve známý jako Prokopovský dvůr, byl postaven v letech 1710 až 1713 hrabětem Prokopem Gervasem Gollenem. Původně sloužil jako hospodářský dvůr, který byl vybaven obytnými místnostmi a stájí. V roce 1783 došlo k jeho postupnému rozprodeji, což vedlo k postupné devastaci objektu. V průběhu historie měnil Janův hrad své majitele. Patrně nejznámějšími rodinami, které vlastnily hrad, byli Gollenové, Blümegenové a Stillfriedové. Po roce 1945 se stal součástí Československého státního majetku a po roce 1993 přešel do vlastnictví města Vizovice. V letech 1922 až 1990 zde bydlel hajný se svou rodinou, po jeho smrti v roce 1990 hrad zůstal opuštěný. V roce 1991 začali prostor využívat skauti, kteří ale místo opustili v roce 1993. O dva roky později hrad vyhořel, a to včetně střechy a nosné konstrukce. Pokusy o záchranu hradu začaly v roce 1999, kdy město Vizovice požádalo Ministerstvo kultury o jeho zápis na seznam kulturních památek, avšak bez úspěchu. V roce 2013 se skupina příznivců rozhodla o záchraně hradu, jehož součástí byla úprava zbytků stavby, renovace studny a úprava okolí. V srpnu stejného roku bylo založeno Občanské sdružení Janův hrad Vizovice, které se v roce 2015 přeměnilo na Spolek Janův hrad Vizovice (Historie, 2024).

Díky úsilí členů spolku a dobrovolníků byla v roce 2015 úspěšně dokončena renovace studny, a v roce 2018 proběhla renovace zdí, včetně výstavby vyhlídky. Spolek i nadále pokračuje ve snaze revitalizovat Janův hrad a jeho okolí, aby tento historický objekt zachoval pro příští generace (Janův hrad, 2025).

Obrázek 11 Janův hrad

(Zdroj: Turistické informační centrum Vizovice, 2025)

4.6.6 Rodáci a osobnosti města

Známým, populárním rodákem a čestným občanem Vizovic je herec, Bolek Polívka, který se zde narodil a také zde dospíval. Bolek Polívka patří k nejpoblárnějším hereckým osobnostem dnešní doby.

Dalším významným rodákem je Alois Hába, významný hudební skladatel, zakladatel čtvrt, šesti a dvanáctitónového systému, čímž přispěl k rozvoji moderní hudby. Podle něj je pojmenován letní kulturní hudební festival ve městě, „Zámecké kulturní léto Aloise Háby“, nebo čtvrt ve Vizovicích. Rodákem je také letec Jaroslav Hala, nebo Josef Čižmář, který byl lékárník, autor knih o Vizovicích a podle něj nese název místní knihovna (Rodáci a čestní občané, 2025).

Z významných osobností města, stojí za zmínku hudební skupina Fleret, která ke městu a jeho propagaci folkrockovou hudbou patří. Dále Mgr. Dalibor Bambuch, který je zakladatelem cimbálové muziky Vizovský Juráš, a také Ing. Miloslav Vítek, který vede Klub českých turistů Vizovice a propaguje město Vizovice v České republice, ale také v zahraničí (Rodáci a čestní občané, 2025).

4.6.7 Významní zaměstnavatelé

Ve Vizovicích se nachází několik významných zaměstnavatelů, kteří přispívají k místní ekonomice a zaměstnanosti občanů.

- RUDOLF JELÍNEK a. s., společnost je známá především výrobou ovocných destilátů, a to zejména slivovice. Zaměstnává okolo 130 zaměstnanců, především z Vizovic, jak v České republice, ale také v zahraničí, kde má své dceřiné společnosti

a provozovny, například na Slovensku, Bulharsku, Německu, v Chile nebo USA. Počet zaměstnanců se každoročně zvyšuje. V roce 2023 dosáhla společnost tržeb ve výši 584,5 mil. Kč, což znamená mírný nárůst oproti předchozímu roku, kdy tržby činily 582,6 milionu Kč. Zisk po zdanění v roce 2023 dosáhl 22 mil. Kč, zatímco v roce 2022 to bylo 21,5 mil. Kč. Prodej vlastních výrobků zůstal stabilní na úrovni 462 milionů Kč, přičemž export tvořil 31 % z tohoto objemu a to 144 mil. Kč. Tyto výsledky ukazují na stabilní finanční výkonnost společnosti, s mírným růstem jak v tržbách, tak v zisku. Společnost má také prohlídkovou trasu po areálu, která každoročně přiláká do Vizovic až 15 000 návštěvníků (Výroční zpráva 2023, 2019).

- KOMA MODULAR s. r. o. se specializuje na výrobu modulárních staveb. Tato společnost nabízí moderní řešení v oblasti modulární architektury. KOMA MODULAR patří do společenství firem KOMA FAMILY, kde vedle KOMA MODULAR jsou firmy KOMA RENT, KOMA SLOVAKIA a KOMA AUSTRIA. Společnost zaměstnávala zhruba 280 pracovníků, v roce 2023 tento počet stoupl na 300 pracovníků. Tento nárůst naznačuje rostoucí trend v zaměstnanosti společnosti. V roce 2022 společnost dosáhla historicky poprvé obrátu 1 miliardy Kč, stejně tak tomu bylo o rok poté, tedy 2023. Lze tedy říci, že společnost je prosperující (Výroční zpráva 2023).
- UNICO MODULAR a. s., se zabývá výrobou a prodejem modulárních staveb, jako jsou garáže a obytné buňky. Počet zaměstnanců v roce 2023 se snížil na 165, v roce 2021 to bylo 175. Důvodem bylo nezačlenění se nových pracovníků do prostředí společnosti. Společnost spustila projekt Unico Mánie, která přinesla výrazné zvýšení zájmů o pracovní místa, především kvalifikovaných uchazečů na nabízené pozice. Díky tomuto projektu bylo zaznamenána větší poptávka po pracovních místech, než byla skutečná kapacita pracovních pozic. Společnost rozšiřuje své prostory, aby mohla navýšit počet zaměstnanců a uspokojila tak poptávku. Lze předpokládat tedy více pracovních pozic pro obyvatele Vizovic. V roce 2022 společnost dosáhla obrátu 1 158 mil. Kč, čistého zisku 124 mil. Kč (Výroční zpráva, 2024).
- Nástrojárna a lisovna ROSTRA stamping s. r. o., vyrábí lisovací nástroje, vstřikovací formy, a také lisuje a roboticky svařuje součásti automobilů. Obrat za rok 2023 činil 288,2 mil. Kč, v roce 2022 činil 200,9 mil. Kč, došlo zde k nárůstu o 87,3 mil. Kč, což poukazuje na prosperitu společnosti. Stabilně si drží počet zaměstnanců okolo 75 (Výroční zpráva, 2021).

- SYKORA s. r. o., zabývající se především výrobou kuchyní, a také ostatního nábytku. Společnost dosáhla v roce 2023 obratu 354 mil. Kč. Zaměstnanců má zhruba 150. Kromě českého trhu dodává Sykora kuchyně a nábytek také do zahraničí, především do zemí Evropské unie. Společnost má rozsáhlou síť kuchyňských studií nejen v České republice, ale i v dalších zemích (Výroční zpráva, 2023).

Lze tedy říci, že obyvatelé Vizovic i nově přistěhovalí mají možnost zaměstnání ve zmíněných společnostech. Ve Vizovicích se nachází také další, menší společnosti a firmy.

Shrnutí

Ve Vizovicích se můžeme setkat s bohatou občanskou vybaveností. Město nabízí řadu obchodů, restaurací a různých služeb. Nachází se zde zdravotní a sociální péče, základní a střední škola. Nechybí zde ani různé spolky a kulturní vyžití, a v neposlední řadě také historické památky. Ve Vizovicích se nachází skoro vše, co občan potřebuje ke každodennímu životu, aniž by musel vyjíždět do většího města, například Zlína nebo Vsetína.

4.7 Infrastruktura

Infrastruktura hraje důležitou roli, protože tvoří hlavní základ pro udržitelný rozvoj, ekonomickou prosperitu a zvyšování kvality života obyvatel. Kapitola se zaměřuje na technickou a dopravní infrastrukturu.

4.7.1 Technická infrastruktura

Kanalizační síť a vodovod spravuje ve Vizovicích společnost Vodovody a kanalizace Zlín a. s. (VaK Zlín), dodávky služeb zajišťuje Vodárna Zlín a. s., hlavním zdrojem vody je ÚV Klečůvka, kanalizace je napojena na čističku odpadních vod. Místní část Chrastěšov na kanalizační síť napojena není. Taktéž u vodovodu, kdy je pokryta většina města, část Chrastěšov pokryta není, obyvatelé této části proto musí využívat vlastní zdroje vody, jako jsou studny. Vizovice jsou zemním plynem zásobovány díky vysokotlakému plynovodu DN 200, který přivádí plyn směrem ze Zlína. Část Chrastěšov na plynovodní síť napojena není. Elektrickou energii zajišťuje společnost EG.D, která je členem skupiny E.ON. Město Vizovice již v minulých letech uvažovalo o napojení vodovodu do části Chrastěšov, ale narazilo na problémy s vlastníky pozemků, kteří nechtějí povolit výkopové práce, a také

obyvatelé místní části si chtějí zachovat „kouzlo“ a historický vzhled Chrastěšova (Územní plán Vizovice, 2023).

Za nakládání s odpady ve městě zodpovídají Technické služby Vizovice. Ty se zaměřují nejen na nakládání s odpady, včetně nebezpečných, ale také na správu, údržbu a čištění komunikací. Mezi jejich úkoly patří zimní údržba místních silnic, chodníků, správa a údržba veřejného osvětlení, péče o veřejnou zeleň a provozování hřbitova. Technické služby svou práci odvádí dobře, proto město nevykazuje žádné významné nedostatky. Město dále disponuje sběrným dvorem na Štěpské, ale vlastní skládku odpadu Vizovice nemají. Svoz komunálního odpadu pravidelně zajišťuje společnost Marius Pedersen a. s., ve městě je také umístěno několik třídících nádob na plasty, papír, sklo, kovové obaly, elektroodpad, oděvy. Občané rodinných domů si mohli zažádat o poskytnutí nádob na plast a papír zdarma do každé nemovitosti (Technické služby města Vizovice, 2025).

4.7.2 Dopravní infrastruktura

Silniční doprava

Ve Vizovicích najdeme silnice I. a III. třídy. Konkrétně se jedná o silnici první třídy: I/49, která spojuje Otrokovice – Zlín – Vizovice – Valašskou Polanku a Horní Lideč, a I/69, která směřuje z Vizovic do Vsetína. Dále tři silnice třetí třídy, konkrétně III/4932 vedoucí do Loučky a Slavičína, III/4882, která míří do Chrastěšova a III/0496, jíž se dostaneme do Zádveřic. Nejbližší napojení na dálnici D55 se nachází přibližně 23 km daleko u Otrokovic, zatímco na dálnici D1 je možné se napojit asi ve vzdálenosti 40 km v Hulíně (Územní plán Vizovice, 2023).

Ve městě se nachází 6 autobusových zastávek. Zprostředkovateli autobusové dopravy jsou ČSAD Uherské Hradiště a. s., TQM – holding s. r. o., Transdev Morava s. r. o., ARRIVA autobusy a. s. a Z-Group bus a. s. Nejvytíženějším spojením je s krajským městem Zlín. Dále je možné také spojení autobusem mezi městy jako Slušovice, Luhačovice, nebo také trasy jako Vsetín, Valašské Klobouky, Rožnov pod Radhoštěm. Vizovice mají také přímé autobusové spojení s krajskými městy Brnem a Ostravou. Obecně platí, že ve všední dny jezdí autobusy častěji, několikrát do hodiny, především v ranních a odpoledních hodinách, kdy spoje využívají studenti a osoby dojíždějící do zaměstnání, jak do Vizovic, tak do okolních měst. O víkendech může být provoz omezenější, kdy autobusy jezdí méně často, většinou jednou za hodinu. Velkou roli hraje také trasa, nejčastěji jezdí autobusy do Zlína a směr Vsetín. Lze tedy říci, že autobusové spojení je dostačující.

V roce 2021 bylo na území Zlínského kraje zavedeno IDZK, kdy bylo zavedeno sjednocení tarifů a zavedení krajské karty ZETKA. Jedná se o kartu, kterou cestující mohou využívat v autobusech a vlacích v kraji, lze ji nabít kreditem nebo časovými kupóny na jednotlivé trasy (Integrovaná doprava Zlínského kraje, 2025).

Železniční doprava

Železniční dopravu zabezpečuje státní společnost České dráhy. Vizovice leží na železniční trati č. 331 Vizovice – Zlín – Otrokovice. Na této trati jezdí osobní vlaky, nákladní vlaky jezdí pouze do stanice Lípa, trať je jednokolejová.

V minulosti měla vést trasa tzv. Baťova dráha z Vizovic do Valašské Polanky a dále do slovenského Púchova, aby bylo zahrnuto železniční propojení Zlínska se Slovenskem. Po II. světové válce byla budována jako stavba mládeže, ale zůstala nedokončená a nikdy svému účelu neposloužila. V trase jsou dodnes vidět její pozůstatky, most u Chrástěšova, nebo nedokončený tunel u Pozděchova (Baťova nedokončená železnice, 2024). Dnes jsou části bývalé tratě využívány turisty a cyklisty. Město Vizovice v roce dokončilo I. Etapu cyklostezky právě na zmíněné trase, kde měla vést železnice, cyklostezka zatím vede od sídliště A. Háby až do začátku Lutoniny. Dráha tak našla nové plné využití, kdy je asfaltová, díky tomu umožňuje bezproblémovou chůzi pro pěší, tak také pro cyklisty.

Vlakové spojení ve Vizovicích je důležité, především s přímou linkou Vizovice – Otrokovice, kde je hlavní dopravní uzel a návaznost na další vlakové spojení. Vlak využívají hlavně studenti a pracující lidé, kteří do Vizovic dojíždějí, nebo naopak vyjíždějí do Zlína či Otrokovic do škol nebo prací. V budoucnu se uvažuje o elektrifikaci, zdvojení kolejí a zrychlení trati, což by mohlo zlepšit atraktivitu železnice a její komfort.

Shrnutí

Vizovice disponují vcelku kvalitní technickou infrastrukturou, která zahrnuje vodovod, kanalizaci, plynovody a elektrickou energii, avšak část Chrástěšov není plně napojena na tyto sítě, kromě elektrické energie. Jiné velké nedostatky nevykazuje. Co se týče dopravní infrastruktury, město disponuje silnicemi I. a III. třídy, vcelku častými autobusovými spoji a železničním spojením, přičemž je v plánu modernizace železnice a další rozvoj cyklostezek. Efektivní správu odpadu a údržbu veřejného prostoru zajišťují Technické služby Vizovice, které nevykazují žádné závažné nedostatky.

4.8 Rozpočet města

Hlavní cíl této kapitoly je uvedení hospodaření města, jeho příjmy a výdaje, realizované investice.

4.8.1 Příjmy rozpočtu

V tabulce níže jsou uvedeny příjmy města Vizovice, které jsou za posledních 5 let, tudíž roky 2020 až 2024. Příjmy jsou rozděleny na daňové příjmy, nedaňové příjmy, přijaté transfery a kapitálové příjmy. Nejvýznamnější položkou příjmů rozpočtu jsou daně, konkrétně například daň z přidané hodnoty, daň z příjmů právnických a fyzických osob, nebo daň z nemovitých věcí. Daňové příjmy mají od roku 2020 stoupající tendenci, první dva roky, 2020 a 2021, jsou nižší, zřejmě kvůli pandemii Covid-19. Tyto daně se pohybovaly v rozmezí od 62,2 % do 70 % celkových příjmů. Největší procento je v roce 2021, a to 70 % celkových příjmů města. Další významnou složkou příjmů jsou přijaté transfery, které mají kolísavý vývoj. Nejnižší přijaté transfery byly v roce 2021, a to 27,42 mil. Kč, konkrétně neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu, naopak nejvyšší byly v roce 2023. Nedaňové příjmy mají od roku 2020 rostoucí tendenci, hlavně kvůli příjmům z vlastní činnosti. V roce 2024 se jedná skoro o trojnásobek oproti roku 2020. Kapitálové příjmy byly nulové v letech 2021 a 2023, naopak nejvyšší byly v roce 2022 a 2024, kvůli prodeji dlouhodobého hmotného majetku – pozemku.

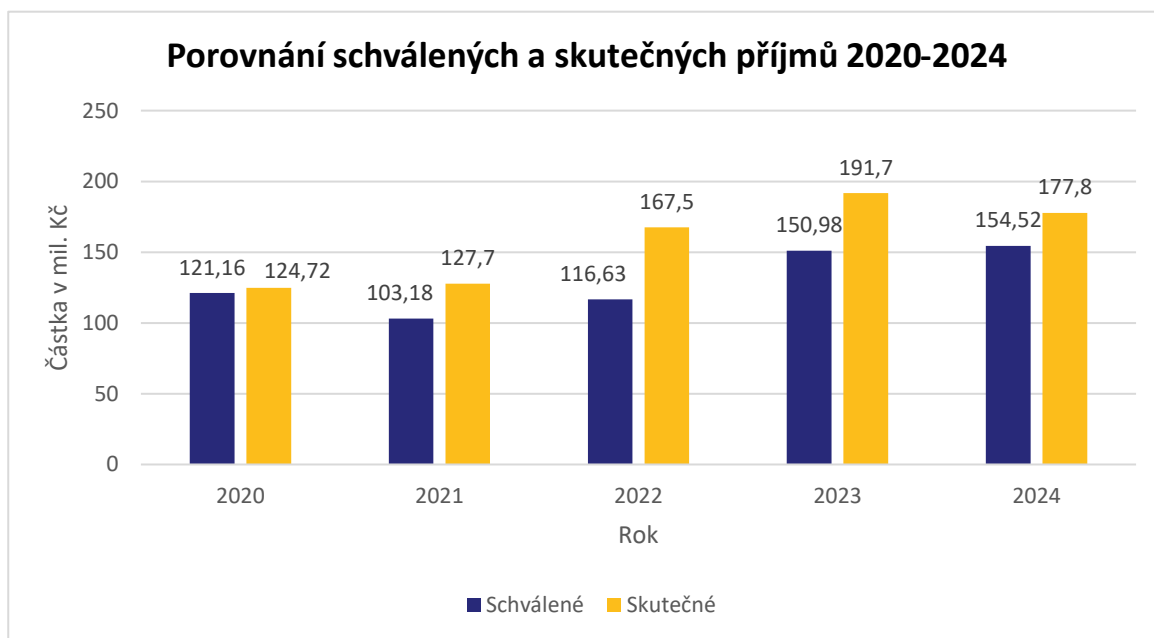
Tabulka 9 Příjmy rozpočtu města

Skutečné příjmy města za posledních 5 let (v mil. Kč)					
Rok	2020	2021	2022	2023	2024
Daňové příjmy	82,85	89,37	105,86	119,89	117,63
Nedaňové příjmy	9,60	10,92	21,07	18,96	25,81
Přijaté transfery	32,05	27,42	39,21	52,83	33,31
Kapitálové příjmy	0,206	0	1,37	0	1,05
Příjmy celkem	124,72	127,70	167,50	191,68	177,80

(Zdroj: vlastní zpracování, Monitor státní pokladna 2025)

Rozpočet města Vizovice se každoročně vytváří jako plán očekávaných příjmů a výdajů pro daný kalendářní rok, který následně schvaluje zastupitelstvo města. Tento schválený rozpočet vychází z odhadů a předpokladů a slouží jako základ pro hospodaření města. Po uplynutí rozpočtového období se vypracovává tzv. skutečný rozpočet, který zachycuje reálné příjmy a výdaje, které město v průběhu roku zaznamenalo. Rozdíl mezi schváleným a skutečným rozpočtem je běžný a může být způsoben různými faktory, jako jsou změny v daňových příjmech, poskytnutí či nečerpání dotací a nečekané výdaje. Analýza těchto rozdílů umožňuje zhodnotit efektivitu hospodaření města a poskytuje důležité podklady pro plánování v letech následujících.

Na grafu níže můžeme vidět srovnání příjmů schválených a skutečných. Ve všech sledovaných letech byly skutečné příjmy vyšší než schválené.

Obrázek 12 Porovnání schválených a skutečných příjmů

(Zdroj: vlastní zpracování, Monitor státní pokladna 2025)

4.8.2 Výdaje rozpočtu

V tabulce níže jsou zaznamenány výdaje města za sledované období od roku 2020 do roku 2024. Výdaje můžeme rozdělit na běžné výdaje a kapitálové výdaje. Běžné výdaje mají rostoucí tendenci, nejnížší byly v letech 2020 a 2021, naopak nejvyšší v roce 2024. Výdaje v roce 2024 vzrostly díky výdajům na místní správu, školství, ale také na stavby a opravy pozemních komunikací a další investiční akce. Kapitálové výdaje vzrostly od roku 2020,

výjimkou je zmiňovaný rok 2020 a s ním spojená pandemie Covid-19. V rozpočtu na rok 2020 bylo plánováno s investičními výdaji ve výši 44,93 mil. Kč, z nichž nejvyšší část byly výdaje plánované na rekonstrukci areálu koupaliště. Plánované investice byly kvůli pandemii zastaveny, rozpočet na ně byl snížen na částku 27,55 mil. Kč, přičemž skutečné výdaje dosáhly na konci roku částky jen 5,43 mil. Kč, což je jen 12 % původně schváleného rozpočtu. V roce 2021 bylo plánováno s investičními výdaji téměř 35 mil. Kč, z nichž nejvyšší část byly výdaje plánované na přístavbu jedné třídy a úpravu vstupu mateřské školy, z rozhodnutí zastupitelstva byla investice do mateřské školy zastavena z důvodu nevyhovujícího zpracování projektu a projekt byl vrácen na přepracování. Realizace se uskutečnila v roce 2022.

Druhé nejvyšší kapitálové výdaje jsou v roce 2022 ve výši 56,40 mil. Kč, kdy byly realizována rozsáhlá rekonstrukce chodníků a parkovacích míst na sídlišti Štěpská a A. Háby, a již zmiňovaná přístavba třídy mateřské školy a nově vzniklé arboretum.

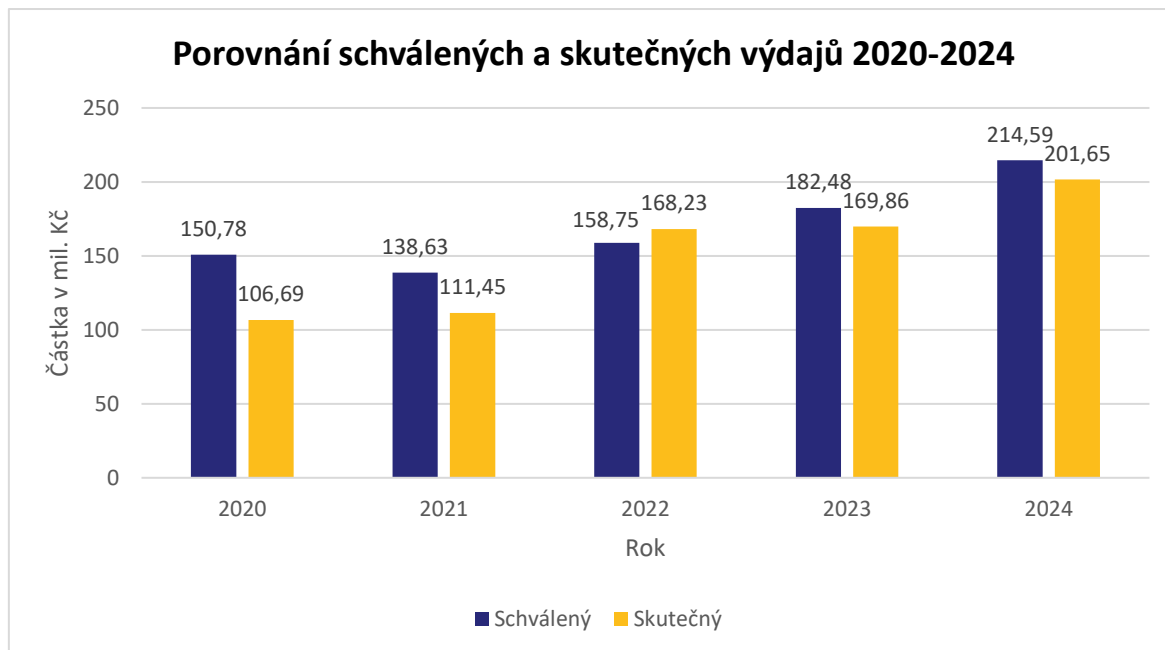
V roce 2024 byly doposud nejvyšší kapitálové výdaje z důvodu rozsáhlých investic. Byla dokončena I. Etapa cyklostezky za 17,66 mil. Kč, dokončené etapy rekonstrukce chodníků a parkovišť na sídlišti Štěpská a A. Háby. Velká a přínosná investice byla v Kulturním centru, kde byl dokončen chybějící bezbariérový přístup. Dále město dokončilo opravy chodníků. Poslední část oprav chodníků je v plánu v roce 2025.

Tabulka 10 Výdaje rozpočtu města

Skutečné výdaje města za posledních 5 let (v mil. Kč.)					
Rok	2020	2021	2022	2023	2024
Běžné výdaje	101,26	101,00	111,83	123,29	128,86
Kapitálové výdaje	5,43	10,45	56,40	46,57	72,78
Výdaje celkem	106,69	111,45	168,23	169,86	201,65

(Zdroj: vlastní zpracování, Monitor státní pokladna 2025)

Na grafu níže jsou zaznamenány schválené a skutečné výdaje města. Můžeme zde vidět, že roky 2022–2024 mají vyšší výdaje, než roky 2020 a 2021. U roku 2022 nastalo, že skutečné výdaje byly vyšší než výdaje schválené.

Obrázek 13 Porovnání schválených a skutečných výdajů

(Zdroj: vlastní zpracování, Monitor státní pokladna 2025)

Níže můžeme vidět saldo města Vizovice za posledních pět let. V letech 2020, 2021, 2023 vykazovalo saldo přebytek. Město mělo vyšší příjmy než výdaje. V letech 2022 a 2024 je saldo v záporných hodnotách z důvodu větších investic, které jsou uvedeny výše. Tento schodek byl financován kladnými zůstatky na účtech města z předchozích let.

Tabulka 11 Vývoj salda

Vývoj salda za posledních pět let (v mil. Kč)					
Rok	2020	2021	2022	2023	2024
Celkové příjmy	124,72	127,70	167,50	191,68	177,80
Celkové výdaje	106,69	111,45	168,23	169,86	201,65
Saldo	18,03	16,25	-0,73	21,82	-23,85

(Zdroj: vlastní zpracování, Monitor státní pokladna 2025)

V následující tabulce níže jsou zaznamenány data o podílu kapitálových výdajů a celkových výdajů. Celkový výsledek v % nám říká, jak město nakládá s finančními prostředky v investicích. Vidíme, že nejvíce investičních akcí proběhlo v loňském roce 2024, investice jsou zmíněny výše. Nejmenší počet investic byl v letech 2020 a 2021, bylo to způsobeno uvedenou pandemií Covid-19. V roce 2020 měla proběhnout velká rekonstrukce koupaliště, která se bohužel neuskutečnila. V roce 2021 bylo plánováno s přístavbou třídy pro mateřskou školu, ale kvůli špatnému projektu se realizace uskutečnila o rok později, tedy v roce 2022.

Závěrem tedy lze říci, že Vizovice investují do svého rozvoje velmi dobře, rozvíjí se a poskytují tak kvalitnější prostředí pro život občanů.

Tabulka 12 Podíl kapitálových a celkových výdajů města

Podíl kapitálových a celkových příjmů za posledních pět let (v mil. Kč)					
Rok	2020	2021	2022	2023	2024
Kapitálové výdaje	5,43	10,45	56,40	46,57	72,78
Celkové výdaje	106,69	111,45	168,23	169,86	201,65
Podíl v %	5,9	9,4	33,5	27,4	36,1

(Zdroj: vlastní zpracování, Monitor státní pokladna 2025)

Shrnutí

Město Vizovice v období 2020–2024 ukazovalo stabilní růst jak v příjmech, tak v oblasti výdajů. Daňové příjmy, které tvoří hlavní složku rozpočtu, postupně narůstaly, kdy jejich výkyvy byly ovlivněny hospodářskými okolnostmi, zejména pandemií Covid-19, která zpomalila rozvoj v prvních dvou letech. V roce 2024 město zaznamenalo podstatné zvýšení investic do infrastruktury a kulturních projektů, což vedlo k vysokým kapitálovým výdajům. Zatímco v letech 2020, 2021 a 2023 vykázalo město přebytek, v letech 2022 a 2024 se ocitlo v deficitu, který byl ale kryt z předešlých přebytků. Celkově lze říci, že město úspěšně rozvíjí svou infrastrukturu a reaguje na aktuální potřeby, proto zajišťuje dlouhodobý rozvoj a zlepšení kvality života pro své občany.

5 SWOT ANALÝZA

Vyhodnocení analytické části a výsledků dotazníkového šetření slouží jako klíčový podklad pro návrhovou část, a to zejména při tvorbě SWOT analýzy města. Analýza je založena na rozdělení zjištěných vlivů do čtyř skupin, a to silných stránek, slabých stránek, příležitostí a hrozeb. Jejich vzájemné působení umožňuje odhalit nové souvislosti a lépe pak posoudit celkovou situaci města.

Tabulka 13 SWOT analýza města Vizovice

Silné stránky	Slabé stránky
- Blízkost přírody - Přírodní bohatství (lesy, řeky) - Blízkost krajského města Zlín - Dobrá dopravní dostupnost - Bydlení v klidném prostředí - Dostupnost služeb a obchodů - Údržba a čistota veřejného prostranství - Stav veřejného prostranství - Dostupnost a fungování MŠ a ZŠ - Bezpečnost ve městě - Historické a kulturní dědictví města - Velké množství turistických lákadel - Možnosti ubytovacích zařízení - Sanatorium, domov důchodců - Údržba města - Trnkobraní - Masters of Rock - Zvyšující se vzdělanost obyvatel	- Nedostatek parkovacích míst - Nedostatek stavebních míst - Slabá možnost gastronomie - Absence koupaliště - Slabá nabídka pracovních míst - Nedostatek vyžití pro dospívající - Nepříznivý index stárí - Chybějící vodovod, plynovod, kanalizace v části Chrastěšov - Jednokolejná železnice - Málo sportovišť pro veřejnost - Vysoký podíl dojíždějících občanů za prací mimo město - Chybějící větší kulturní venkovní prostor - Žádné autobusové, vlakové spojení v pozdních večerních a nočních hodinách - Nezájem občanů o dění ve městě

- Dostupnost bezplatné wi-fi sítě na náměstí - Městská policie - Hasiči - Zdravotní středisko ve městě - Lékárna - Bankomaty - Česká spořitelna - Pojišťovny - Česká pošta - Sběrný dvůr - Moderní webové stránky - Aktivní spolková činnost - Základní škola pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	- Neuspokojivé autobusové stanoviště na Masarykově náměstí - Nedostatek financí na rozvoj města - Zatížení centra města automobily - Slabá nabídka zábavy pro mladé generace - Masters of Rock - Nevyužité budovy v centru města - Zátěž ovzduší z automobilové dopravy - Absence dobíjecí stanice pro elektroautomobily
Příležitosti	Hrozby
- Budování parkovacích míst - Rozvoj služeb pro starší občany - Elektrifikace železnice - Zvyšování atraktivity historického jádra města - Rozšíření cyklostezek - Dobudování vodovodu, plynovodu, kanalizace v části Chrástěšov - Čerpání dotací z EU a státních fondů	- Stěhování obyvatel z důvodu nedostatku pracovních míst - Stárnutí populace - Vyrůstající poptávka po sociálních zařízeních - Úbytek turistů - Kamionová doprava přes centrum města - Nízký přirozený přírůstek - Chátrání památek - Odliv mladých lidí za studiem

- Členství ve sdružení mikroregion Vizovicko a MAS Vizovicko a Slušovicko - Rozvoj turismu - Spolupráce s okolními obcemi a městy - Zájem o život mimo velká města - Výstavba nových sportovních areálů pro veřejnost - Vytvoření komunitních center pro mládež	- Odliv mladých lidí za prací - Pokles příjmů rozpočtu - Růst počtu sociálně slabých obyvatel - Nepříznivé klimatické změny - Vysoký podíl kamionové dopravy - Nárůst cen nemovitostí - Snižující se kvalita školství - Nárůst dopravní zátěže - Vysoké náklady na opravy historických památek
---	--

(Zdroj: vlastní zpracování)

6 VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

Pro účely návrhu strategie rozvoje města Vizovice bylo realizováno dotazníkové šetření mezi občany města Vizovice, toto dotazníkové šetření probíhalo od března 2025 do konce dubna 2025, pomocí online dotazníku prostřednictvím stránky Survio. Dotazník byl umístěn na Facebookových stránkách města, a také byl sdílen na webových stránkách města.

Cílem šetření bylo zjistit názory občanů na současný stav města, identifikovat jeho silné a slabé stránky a získat podněty pro jeho další rozvoj. Dotazník se skládal z 19 otázek, zúčastnilo se celkem 103 respondentů. Ve struktuře respondentů, mezi odpovídajícími převažovali ženy v podílu 67 % (69), mužů bylo 33 % (34). Nejvíce respondentů spadalo do věkové kategorie 41–64 let (38), následovala kategorie 16–26 let (34), 27–40 let (23) a obyvatel 65+ odpovědělo 8. Z hlediska dosaženého vzdělání nejvíce dotázaných uvedlo střední vzdělání s maturitou (38) následováno vysokoškolské vzdělání (37), střední odborné s výučním listem (19), vyšší odborné (7), což potvrzuje kapitolu 4.5.4. - Vzdělanost obyvatelstva, pouze 2 respondenti uvedli základní vzdělání.

Většina respondentů žije ve Vizovicích od narození 67 % (69), zatímco menší část se do města přistěhovala v dětství (12) nebo dospělosti (16), během posledních 5 let se přistěhovalo 6 respondentů.

Spokojenost se životem ve městě byla většinou hodnocena pozitivně, značná část respondentů uvedla, že se jim ve Vizovicích žije spíše dobře (58) nebo velmi dobře (20). Mezi hlavní přednosti města byly nejčastěji zařazeny oblasti, jako blízkost přírody, klidné prostředí a dobrá dopravní dostupnost, dostupnost služeb, a také vzhled města. Naopak jako nejčastější nedostatky respondenti zmiňovali ve velkém nedostatek parkovacích míst, v menší míře pak nedostatečnou nabídku kulturního a sportovního vyžití a nedostatek stavebních míst.

Úroveň údržby veřejných prostranství, jako jsou komunikace, chodníky, zeleň nebo městský mobiliář, byla většinou hodnocena kladně, přičemž převládala hodnocení spíše dobře (46) a velmi dobře (28). Oblast dostupnosti služeb a stav veřejných prostor byly rovněž hodnoceny převážně pozitivně, zatímco největší nespokojenost panovala v otázkách parkování a dopravní infrastruktury.

Děni ve městě aktivně sleduje většina respondentů 88 % (91) za hlavní zdroje informací označili sociální síť (Facebook), oficiální webové stránky města a Vizovické noviny, v menší míře také místní rozhlas.

Komunikaci města s občany hodnotila většina respondentů jako dobrou (53) nebo průměrnou (38). V odpovědích se však objevily i návrhy na zlepšení, například prostřednictvím veřejného setkávání při projednávání konkrétních investičních záměrů.

Respondenti hodnotili spokojenost v jednotlivých oblastech života ve městě na škále od 1 (velmi nespokojen) do 5 (velmi spokojen). Nejvyšší míru spokojenosti vykazovaly oblasti dostupnosti služeb, jako jsou obchody nebo zdravotnictví, dále bezpečnost ve městě, dostupnosti základních a mateřských škol, stav veřejného prostranství, jako je stav parku, zeleně, laviček a podobně. Respondenti kladně hodnotili také kvalitu dopravní infrastruktury, jako jsou chodníky a silnice, jelikož město v posledních letech zrenovovalo většinu nevyhovujících chodníků za nové a bezpečné, v neposlední řadě kladně hodnocené bylo historické a kulturní dědictví města nebo nakládání s odpadem, jelikož město disponuje sběrným dvorem. Naopak záporně hodnocená byla oblast veřejné dopravy z důvodu malého počtu večerních spojů, možnosti parkování a také dostupnost gastronomie.

V otevřené otázce, co respondenti považují za největší přednosti Vizovic uvedli zejména strategickou polohu města, klid, blízkost přírody, bohatou historii, krásný zámek se zahradou nebo také festivaly, jako Trnkobraní a Masters of Rock, opakovala se také odpověď slivovice a s tím spojená společnost R. Jelínek.

Další otevřenou otázkou byla oblast, co ve Vizovicích nejvíce chybí, největší nedostatky uváděli respondenti opakovaně nedostatek parkovacích míst, velká absence místního koupaliště za Sokolovnou, slabá nabídka gastronomie, málo místa na sportovní aktivity nebo také absence venkovního pódia na pořádání venkovních akcí pod širým nebem. Byl uveden také nevyhovující vzhled a stav autobusového stanoviště na náměstí.

Mezi prioritní oblasti, kterým by se město mělo podle respondentů v budoucnu věnovat, patřily doprava a infrastruktura, podpora bydlení a rozvoj sportovních a volnočasových aktivit.

V závěru šetření byla zjišťována také ochota občanů zapojit se do rozhodování prostřednictvím participativního rozpočtu. Celkově 92 % (95) respondentů by tento nástroj uvítala a byla by ochotna se aktivně zapojit do návrhů a výběru projektů.

6.1 Zhodnocení dotazníkového šetření

Dotazníkové šetření považuji za velmi užitečné. Dalo občanům příležitost vyjádřit své názory prostřednictvím různých typů otázek, ať už otevřených, uzavřených, nebo otázek s jednou nebo více odpověďmi, či maticí otázek. Výsledky mi přinesly přínosné informace o postojích a potřebách obyvatel města, jejich spokojenostech a hlavně také nespokojenostech a užitečných návrhů. Výsledky mi posloužily k sestavení SWOT analýzy města i pro návrhovou část zaměřenou na jeho budoucí rozvoj.

Pozn.: Dotazníkové šetření je součástí Přílohy P I této práce.

6.1.1 Konzultace se starostkou města

Součástí závěrečné analýzy dotazníkového šetření byla konzultace se starostkou města Vizovice, paní Bc. Silvií Dolanskou, která proběhla 30. dubna 2025. Tato konzultace neunesla formálně strukturovaný charakter rozhovoru, ale šlo o odbornou diskusi, která probíhala nad konkrétními výsledky dotazníkového šetření. Hlavním cílem setkání bylo získat osobní pohled paní starostky na získané odpovědi a doplnit tak kvantitativní data kvalitativními ze stany vedení města.

Hlavním tématem byla otázka ohledně nespokojenosti občanů, kde občané mohli prostřednictvím otevřené otázky vyjádřit, co jim ve městě chybí nebo s čím jsou nespokojeni. Nejčastější odpovědi byla problematika parkovacích míst, absence místního koupaliště a volnočasové aktivity.

Paní starostka k otázce parkování uvedla, že jde o dlouhodobý problém, který město aktivně řeší. V dubnu 2025 byla dokončena rekonstrukce a přístavba parkoviště před bytovým domem „Rohlík“, čímž přibýlo 30 nových míst. Do budoucna se plánuje výstavba dalšího parkoviště na Janově hoře na pozemku ve vlastnictví města, které by mělo nabídnout téměř 50 parkovacích míst.

K otázce absence koupaliště paní starostka sdělila, že rekonstrukce měla být realizována již v roce 2020, kdy v rozpočtu bylo vyčleněno téměř 40 mil. Kč právě na zmiňovanou rekonstrukci, ale kvůli pandemii Covid-19 byla odložena. V letech 2025–2026 se však počítá s realizací projektu, který má městu přinést modernizované koupaliště.

Ve věci volnočasových aktivit vedení města uvažuje o výstavbě nové sportovní haly u nové budovy základní školy. Součástí tohoto projektu má být i přesun prvního stupně ze

„staré budovy“ a rozšíření školy o moderní sportovní zázemí, které by bylo využitelné jak pro žáky, tak pro širokou veřejnost.

Paní starostka také pozitivně hodnotila návrhovou část této práce společně s projekty. Strategické cíle a priority jsou aktuální a mají dlouhodobý charakter, tudíž odpovídají potřebám města a občanů. Projekty jsou rovněž přínosné pro město, jelikož stav autobusového stanoviště je nevyhovující v současné době, stavba domu seniorů je vzhledem ke stárnutí populace a nepříznivému indexu stáří ve městě rovněž v blízké budoucnosti prioritou, kterou se bude město zabývat.

Závěrem uvedla, že tato práce bude pro město velmi přínosná, jak z hlediska analytického zpracování, tak návrhové části a může sloužit jako důležitý podklad pro budoucí rozhodování městské samosprávy.

7 NÁVRHOVÁ ČÁST

Tato kapitola se zaměřuje na návrh rozvojové strategie města Vizovice, kdy vychází z analytických podkladů, které byly vypracovány v předchozích částech práce. Zejména z provedeného dotazníkového šetření mezi občany, následně zpracované SWOT analýzy, identifikovaných problémových oblastí a rozvojových potřeb města. Hlavním cílem této části je formulovat strategickou vizi pro další směřování Vizovic a na jejím základě stanovit konkrétní strategické cíle, priority, opatření a aktivity, které přispějí k jejich dosažení.

Město Vizovice aktuálně disponuje Programem rozvoje města na období 2021–2027, který vymezuje klíčové priority a směry dalšího rozvoje. Tato práce na tento plán částečně navazuje. Návrhová část tak zohledňuje nejen současné potřeby města, ale také může posloužit jako inspirace pro strategické plánování na nové období po roce 2027.

7.1 Strategická vize města

Město Vizovice je příjemným místem pro život, které spojuje historické dědictví s moderním rozvojem. Obyvatelé si cení kvalitu technické infrastruktury, školství, blízkosti přírody a širokých možností dalších aktivit. Dále se může pochlubit výbornou dopravní dostupností v blízkosti krajského města Zlína, což zvyšuje atraktivitu pro bydlení.

Vizovice se také aktivně zaměřují na podporu kulturního, sportovního a společenského života, což posiluje mezilidské vztahy. Město si klade za cíl pokračovat v rozvoji, zajistit kvalitní bydlení, zlepšovat infrastrukturu a podporovat udržitelný růst, což přinese prospěch nejen současným, ale i budoucím generacím.

7.1.1 Strategický cíl 1: Rozvoj infrastruktury a zlepšení dostupnosti městských služeb

Jedním z klíčových předpokladů kvalitního života obyvatel města je dobře fungující infrastruktura a snadná dostupnost veřejných služeb. Vizovice se však v této oblasti potýkají s několika problémy, které snižují pohodlí jak obyvatel, tak návštěvníků. Mezi hlavní potíže patří nedostatek parkovacích míst v centru města, a především absenci technické infrastruktury v místní části Chrástěšov, kde dosud nebyl vybudován vodovod, kanalizace ani plynovod. Cílem tohoto strategického cíle je proto postupně tyto nedostatky odstranit a vytvořit moderní a funkční zázemí pro každodenní život.

1. Priorita: Budování parkovacích míst

Tato priorita se zaměřuje na dlouhodobý problém s nedostatečnou kapacitou parkování, zejména v centru města. Parkování se stává obzvlášť komplikovaným během větších kulturních a společenských akcí, ale i v běžném provozu. Cílem je zvýšit počet parkovacích míst a zlepšit organizaci parkování, aby došlo ke zlepšení dostupnosti služeb a zvýšení komfortu pro místní obyvatele i návštěvníky.

- Opatření: Vytvoření nových parkovacích ploch v centru města, zejména v okolí historického jádra a frekventovaných oblastí.
- Opatření: Výstavba parkovacího domu pro zajištění více parkovacích kapacit.

2. Priorita: Zlepšení kvality infrastruktury

V místní části Chrástěšov stále chybí základní technická infrastruktura – konkrétně vodovod, kanalizace a plynovod. To výrazně snižuje kvalitu života místních obyvatel a komplikuje další rozvoj oblasti. Priorita se proto zaměřuje na doplňování základní infrastruktury, ale i na modernizaci dalších prvků, jako jsou komunikace či veřejné osvětlení, čímž dojde k celkovému zlepšení prostředí nejen v centru, ale v celém městě. S touto prioritou souvisí také rekonstrukce autobusového stanoviště na Masarykově náměstí. Současný stav je nevyhovující, při nepříznivých přírodních vlivech přístřešek protéká deštěm a nástupiště nejsou zastřešena.

- Opatření: Dokončení výstavby vodovodu, kanalizace a plynovodu v městské části Chrástěšov pro zajištění kvalitní infrastruktury pro všechny obyvatele.
- Opatření: Rekonstrukce autobusové zastávky v centru města na náměstí, výměna a zastřešení nástupišť a stavba nového přístřešku.

7.1.2 Strategický cíl 2: Podpora kulturního a turistického rozvoje města

Tento cíl se zaměřuje na posílení kulturní identity města Vizovice a na rozvoj cestovního ruchu, který může významně přispět ke zlepšení místní ekonomiky a kvality života obyvatel. Město nabízí řadu přírodních, historických a kulturních atrakcí, které zatím nejsou plně využity. Vylepšením kulturní infrastruktury a zatraktivněním města pro turisty je možné zvýšit návštěvnost a zároveň vytvořit příznivé podmínky pro bohatší společenský život místních obyvatel.

1. Priorita: Rozvoj cyklostezek a turistických tras

Tato priorita se zaměřuje na propojení města s jeho okolní krajinou, a to prostřednictvím bezpečných a atraktivních tras pro pěší i cyklisty. Vizovice mají velký potenciál stát se klíčovým bodem pro regionální cykloturistiku, díky své výhodné poloze a krásné přírodě v okolí. Je důležité zvyšovat atraktivitu města jako kulturně-historické destinace. V současné době byla zrealizována I. Etapa cyklostezky vedoucí od sídliště Štěpská do Lutoniny.

- Opatření: Výstavba a propojení cyklostezek v okolí města, včetně propojení s okolními obcemi a městy, pro podporu cyklistické turistiky.
- Opatření: Revitalizace a propagace historického jádra města jako turistické destinace, zaměřená na zvyšování atraktivity pro návštěvníky – výsadbou zeleně, umístění nových laviček, rekonstrukce venkovní kašny, nebo umístění tabule s historií města.

2. Priorita: Podpora kulturního života a tvorba venkovních prostor

Vizovice jsou známé akcemi jako Trnkobraní nebo Masters of Rock, ale chybí zde prostor a příležitosti pro menší kulturní aktivity během celého roku, zejména venku – pod širým nebem, dříve se venkovní akce pořádaly za budovou „nové“ základní školy, ale prostor byl přeměněn na venkovní víceúčelové hřiště, které slouží základní škole, či spolkům. Je nezbytné věnovat pozornost mladé generaci, která v současnosti nemá dostatečné možnosti pro aktivní využití volného času a osobní realizaci. Podpora této skupiny je zásadní pro udržení mladých lidí ve městě a posílení jejich vazeb na místo, kde žijí. Další prioritou je rekonstrukce chátrajícího koupaliště za Sokolovnou, které má velký potenciál pro uspokojení potřeb občanů v letních měsících, aniž by museli vyjíždět za koupalištěm mimo město.

- Opatření: Vybudování nových kulturních prostor pro pořádání venkovních akcí (např. koncerty, divadelní představení), čímž se podpoří kulturní život a zvýší atraktivita města.
- Opatření: Zajištění kvalitních prostor pro společenské, kulturní a volnočasové aktivity pro mladé lidi a dospívající, čímž se zmírní nedostatek vyžití pro tuto cílovou skupinu.

- Opatření: Rekonstrukce koupaliště a jeho okolí za účelem zvýšení atraktivity pro obyvatele i návštěvníky a rozšíření možností volnočasových aktivit ve městě.

7.1.3 Strategický cíl 3: Zlepšení kvality života pro starší občany

Tento strategický cíl reaguje na stárnutí populace města a rostoucí potřeby seniorů v oblasti bydlení, mobility i sociálních a zdravotních služeb. Cílem je zajistit, aby Vizovice byly městem, kde mohou senioři důstojně a aktivně žít, se snadným přístupem k potřebným službám. V současné době se ve městě nachází AHC odlehčovací centrum (Dotek), kde je ale nedostatečná kapacita, proto se zde také tvoří dlouhé čekací listiny.

1. Priorita: Rozvoj sociálních služeb pro starší občany

Tato priorita reaguje na nepříznivý demografický vývoj ve městě, zejména na rostoucí podíl seniorů v populaci a stoupající poptávku po službách, které jim umožní prožít důstojně a kvalitní stáří. Cílem je zajistit, aby Vizovice nabízely dostatečné kapacity sociálních služeb, které odpovídají specifickým potřebám této věkové skupiny.

- Opatření: Vybudování nového zařízení pro seniory nebo rozšíření stávajících kapacit (např. domov pro seniory nebo pečovatelské služby) pro zajištění kvalitní péče pro stárnoucí populaci.
- Opatření: Zavedení služby Senior taxi, která by zlepšila mobilitu starších obyvatel, umožnila jim snadněji se pohybovat po městě a zajistila jejich soběstačnost.

7.1.4 Strategický cíl 4: Zajištění udržitelného rozvoje a ochrany životního prostředí

Tento cíl hraje klíčovou roli při zajišťování dlouhodobé udržitelnosti městského rozvoje a ochrany jak přírodních, tak městských zdrojů. Soustředí se na ochranu životního prostředí a zlepšení kvality veřejných prostor, což vede k lepším životním podmínkám pro obyvatele města. Kromě ochrany přírody se zaměřuje také na zvyšování estetické a funkční hodnoty městských oblastí. V současné době se v centru nachází zeleň, ale potenciál je tuto zeleň zvýšit, aby město bylo stále zelené, jako v dřívějších dobách. V roce 2024 bylo dokončeno Arboretum Vizovice v areálu „nové“ základní školy, které slouží, jako místo pro odpočinek a venkovní relaxaci.

1. Priorita: Zlepšení správy veřejného prostoru a údržby městské zeleně

Tato priorita se zaměřuje na zlepšení kvality veřejných prostranství ve Vizovicích a péči o městskou zeleň. Cílem je vytvořit příjemné, esteticky hodnotné a funkční prostředí, které

zlepší kvalitu života obyvatel. Zlepšením správy veřejných ploch, výsadbou nové zeleně a rozvojem relaxačních a rekreačních zón se Vizovice stanou atraktivnějším a udržitelnějším místem pro bydlení, podnikání, a také cestovní ruch.

- Opatření: Revitalizace veřejného prostranství a zlepšení zelených ploch ve městě, což přispěje k lepší kvalitě života obyvatel a estetickému vzhledu městských částí a revitalizace a obnova mobiliáře, jako jsou lavičky nebo odpadkové koše.
- Opatření: Výsadba nové městské zeleně, jako jsou alejové stromy, keře, květinové záhony v centru, ale i v okrajových částech Vizovic.

7.1.5 Strategický cíl 5: Posílení občanské angažovanosti a participace

Tento cíl se soustředí na posílení vztahů mezi městskou samosprávou a jejími obyvateli. Cílem je zajistit, aby občané města měli aktivní vliv na rozhodování o budoucnosti města, aby se jejich názory a potřeby promítaly do městských politik a projektů.

1. Priorita: Zlepšení komunikace mezi městskou samosprávou a občany

- Opatření: Posílení informovanosti a transparentnosti rozhodování prostřednictvím modernizace webových stránek a využívání sociálních médií k efektivnímu sdílení informací.
- Opatření: Pořádání pravidelných setkání s obyvateli, kde budou diskutovány plány rozvoje města a možné nové projekty, čímž se zvýší participace obyvatel na správě města.

8 KATALOG PROJEKTŮ

V rámci této bakalářské práce je tento katalog projektů jako finální část návrhu strategie rozvoje města Vizovice. Obsahuje specifické projektové plány, které mají základ v strategických cílech a opatřeních a slouží jako praktický nástroj pro jejich budoucí provádění městskou samosprávou.

8.1 Projekt č. 1

Název projektu:	Rekonstrukce autobusového stanoviště na Masarykově náměstí
Strategický cíl:	Rozvoj infrastruktury a zlepšení dostupnosti městských služeb
Lokalita:	Zlínský kraj, město Vizovice, Masarykovo náměstí
Zadavatel projektu:	Město Vizovice
Hlavní cíl:	Zajištění bezpečného, přehledného a moderního zázemí pro cestující veřejnou dopravou
Cílová skupina:	Občané města Vizovice, návštěvníci a cestující veřejnou dopravou

Popis projektu: Projekt řeší rekonstrukci stávajícího autobusového stanoviště na Masarykově náměstí, které v současnosti nevyhovuje požadavkům na bezpečnost, pohodlí ani estetickou stránku. Cílem projektu je vybudovat moderní stanoviště se zastřešením, včetně zastřešení nástupišť, novým elektronickým informačním systémem a mobiliárem. Realizace přispěje ke zlepšení dopravní obslužnosti a komfortu cestujících.

Přínosy:	zvýšení bezpečnosti cestujících, modernizace veřejného prostoru, zlepšení komfortu při cestování
Rizika:	zpoždění stavebních prací, nedostatečná koordinace s dopravním provozem během výstavby
Termín realizace:	2026–2027
Předpokládaná cena:	10 000 000 Kč
Financování:	25 % z vlastních zdrojů (2 500 000 Kč), 75 % dotace z IROP

8.2 Projekt č. 2

Název projektu:	Rekonstrukce koupaliště ve Vizovicích
Strategický cíl:	Podpora kulturního a turistického rozvoje města
Lokalita:	Zlínský kraj, město Vizovice, ulice Slušovská
Zadavatel:	Město Vizovice
Hlavní cíl:	Rekonstrukce chátrajícího koupaliště za Sokolovnou a zlepšení dostupnosti letního rekreačního vyžití pro obyvatele města
Cílová skupina:	Obyvatelé Vizovic a okolních obcí, rodiny s dětmi, turisté

Popis projektu: Projekt řeší kompletní rekonstrukci stávajícího chátrajícího koupaliště za budovou Sokolovny, kde byl provoz ukončen v roce 2007 z důvodu nevyhovujících technických a hygienických podmínek. Součástí areálu bude nová nerezová vana, jako plavecký bazén, travnatá plocha pro odpočinek, dětské brouzdaliště, šatny, sociální zařízení, pokladna a stánek s občerstvením. Cílem projektu je vytvořit moderní a příjemné místo pro trávení volného času v letních měsících, které bude dostupné široké veřejnosti, bez nutnosti vyjíždět za koupalištěm mimo město, jako je tomu nyní.

Přínosy:	Zvýšení atraktivity města, posílení komunitního života, možnost trávení volného času bez nutnosti dojíždění, podpora udržitelného cestovního ruchu
Rizika:	Omezená sezónnost využití, zpoždění výstavby
Termín realizace:	2025–2026
Předpokládaná cena:	40 000 000 Kč
Financování:	50 % z vlastních zdrojů (20 000 000 Kč), 50 % investiční úvěr

8.3 Projekt č. 3

Název projektu:	Vybudování parkovací plochy v centru města Vizovice
Strategický cíl:	Rozvoj infrastruktury a zlepšení dostupnosti městských služeb
Lokalita:	Zlínský kraj, město Vizovice, lokalita v blízkosti Masarykova náměstí
Zadavatel:	Město Vizovice
Hlavní cíl:	Zlepšení dopravní obslužnosti centra města a zvýšení počtu parkovacích míst pro obyvatele a návštěvníky
Cílová skupina:	Obyvatelé města, návštěvníci města

Popis projektu: Projekt reaguje na dlouhodobý nedostatek parkovacích míst v centru Vizovic. Vytvořením nové parkovací plochy s kapacitou cca 40 stání dojde k odlehčení přetížených komunikací a zvýšení dostupnosti služeb a obchodů. Součástí projektu bude také úprava přístupových komunikací, veřejné osvětlení, výsadba zeleně a instalace mobiliáře (např. lavičky, odpadkové koše).

Přínosy:	Zlepšení dopravní situace v centru, zvýšení komfortu obyvatel i návštěvníků, podpora místního podnikatelského prostředí
Rizika:	Možné komplikace při výkupu pozemků nebo stavebním povolení, negativní reakce části veřejnosti kvůli záboru volné plochy
Termín realizace:	2026–2027
Předpokládaná cena:	7 500 000 Kč
Financování:	40 % z vlastních zdrojů (3 000 000 Kč), 60 % z dotace (např. Státní fond dopravní infrastruktury nebo IROP)

8.4 Projekt č. 4

Název projektu:	Výstavba domu pro seniory ve Vizovicích
Strategický cíl:	Zlepšení kvality života pro starší občany
Lokalita:	Zlínský kraj, město Vizovice
Zadavatel:	Město Vizovice
Hlavní cíl:	Zvýšení kapacity pobytových sociálních služeb ve městě a posílení podpory seniorů v důstojném stárnutí
Cílová skupina:	Senioři z Vizovic a okolí, jejich rodiny, pečující personál

Popis projektu: Projekt řeší nedostatečnou kapacitu v současném AHC odlehčovacím centru ve Vizovicích. Cílem projektu je výstavba nového moderního domu pro seniory s kapacitou přibližně 30–40 lůžek. Zařízení bude uzpůsobeno pro osoby s omezenou pohyblivostí a bude zahrnovat společné prostory pro setkávání, jídelnu, terapeutickou místnost, zahradu a bezbariérové přístupy. Objekt bude navržen s důrazem na energetickou efektivitu a kvalitu vnitřního prostředí. Projekt rovněž počítá se zaměstnáním odborného personálu a zajištěním návaznosti na terénní a ambulantní sociální služby. Cílem je vytvoření zařízení, které bude nejen reagovat na stárnutí populace, ale taky posílí kvalitu sociálních služeb a zvýší aktivitu města pro starší občany i jejich rodiny.

Přínosy:	Zajištění důstojného bydlení a péče pro seniory, ulehčení situace rodinám a pečujícím, vytvoření nových pracovních míst v sociálních službách
Rizika:	Vysoká investiční náročnost projektu, možné problémy s personálním zajištěním provozu, dlouhá doba povolovacího a výběrového řízení
Termín realizace:	2027–2029
Předpokládaná cena:	65 000 000 Kč
Financování:	10 % z vlastních zdrojů města (6 500 000 Kč), 90 % z dotací (např. Ministerstvo práce a sociálních věcí, IROP)

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce měla za cíl navrhnout strategii pro rozvoj města Vizovice, která by mohla sloužit jako podklad pro plánování a rozhodování městské samosprávy v budoucnosti, po skončení aktuálního strategického dokumentu po roce 2027 a navrhnout konkrétní projektové záměry, které přispějí ke zlepšení kvality života obyvatel.

V teoretické části byly na základě odborné literatury vymezeny klíčové pojmy spojené s veřejnou správou, hospodařením obcí a zásadami strategického plánování, které tvoří teoretický rámec práce.

V rámci praktické části byly zpracovány dvě oblasti, a to analytická a návrhová. Analytická část se zabývala městem Vizovice, kde byla poskytnuta jeho širší perspektiva a následně jeho současný stav byl analyzován prostřednictvím socioekonomického přehledu zaměřeného na obyvatelstvo, konkrétně na věkovou strukturu, národnost a vzdělanost. Část byla také věnována občanské vybavenosti města, infrastruktuře a v neposlední řadě také rozpočtovému hospodaření města. Na základě dostupných informací a dat získaných skrze dotazníkové šetření mezi obyvateli byla sestavena SWOT analýza, která vytyčila hlavní silné a slabé stránky města, stejně jako příležitosti a hrozby, které město mohou ovlivnit.

Důležitou součástí této práce bylo zapojení veřejnosti prostřednictvím dotazníkového šetření, jehož výsledky nabídly cenný pohled na problémy a potřeby obyvatel. Tyto výsledky byly dále konzultovány se starostkou města, což přispělo k lepšímu pochopení aktuálních plánů města a propojení s návrhy občanů.

Na základě těchto zjištění byla navržena strategická vize rozvoje města a následně definovány hlavní cíle doplněné o konkrétní opatření. Návrhová část byla dále rozpracována do podoby katalogu projektů, který se zaměřuje na oblasti identifikované jako problematické – rekonstrukci autobusového stanoviště, obnovení koupaliště, výstavbu domu pro seniory nebo řešení nedostatku parkovacích míst.

Výsledná strategie může sloužit jako inspirativní dokument pro další rozhodování města a zároveň jako podklad pro přípravu konkrétních projektů v dalším programovacím období. Vzhledem k tomu, že rozvoj města je dlouhodobý proces, bude nezbytné, aby navržená opatření byla průběžně aktualizována a přizpůsobována aktuálním podmínkám, potřebám obyvatel i ekonomickým možnostem města.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografické publikace

BALÍK, Stanislav, 2009. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Politologie. Praha: Grada. ISBN 9788024729084.

BRISTOW, Gillian a HEALY, Adrian (ed.), 2022. *Handbook on regional economic resilience*. Cheltenham, UK: Edward Elgar publishing. ISBN 978-1-78536-085-5.

BRYSON, John M., c2011. *Strategic planning for public and nonprofit organizations: a guide to strengthening and sustaining organizational achievement*. 4th ed. San Francisco, CA: Jossey-Bass. ISBN 9781118049938. Dostupné také z: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=nlebk&AN=382084&lang=cs&site=ehost-live&authtype=ip,shib&custid=s3936755>.

HENDRYCH, Dušan, 2016. *Správní právo: obecná část*. 9. vydání. Academia iuris. V Praze: C.H. Beck. ISBN 9788074006241.

HORIZINKOVÁ, Eva a NOVOTNÝ, Vladimír, 2013. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 3. upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 9788073804596.

KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a PEKOVÁ, Jitka, 2012. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 9788073579104.

KÁŇA, Pavel a KALOUSKOVÁ, Petra, 2019. *Základy veřejné správy: vybrané kapitoly veřejné správy pro studium na středních a vyšších odborných školách*. 5. aktualizované vydání. Ostrava: Montanex. ISBN 978-80-7225-465-1.

KOPECKÝ, Martin, 2021. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Právnické učebnice. V Praze: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-820-7.

KRBOVÁ, Jana, 2016. *Strategické plánování ve veřejné správě*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 9788075525871.

KUTSCHERAUER, Alois, 2013. *Komplementární přístupy k podpoře regionálního a municipálního rozvoje*. Series on Advanced Economic Issues. Ostrava: VŠB-TU Ostrava. ISBN 9788024832852.

LAJTKEPOVÁ, Eva, 2021. *Veřejné finance v praxi České republiky*. Vydání: první. Brno: CERM, akademické nakladatelství. ISBN 978-80-7623-064-4.

LOCHMANNOVÁ, Alena, 2020. *Veřejná správa: základy veřejné správy*. Vydání druhé. Prostějov: Computer Media. ISBN 978-80-7402-417-7.

MAAYTOVÁ, Alena; OCHRANA, František a PAVEL, Jan, 2015. *Veřejné finance v teorii a praxi. Expert*. Praha: Grada Publishing. ISBN 9788024755618.

MAIER, Karel, 2012. *Udržitelný rozvoj území*. Praha: Grada. ISBN 9788024741987.

PAVLÍK, Marek, 2014. *Jak úspěšně řídit obec a region: cíle, nástroje, trendy, zahraniční zkušenosti*. Manažer. Praha: Grada. ISBN 9788024752563.

PAVLÍK, Marek; ŠIMKA, Karel; POSTRÁNECKÝ, Josef a POMAHÁČ, Richard, 2020. *Moderní veřejná správa: zvyšování kvality veřejné správy, dobrá praxe a trendy*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7598-048-9.

PEKOVÁ, Jitka; PILNÝ, Jaroslav a JETMAR, Marek, 2008. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI. ISBN 9788073573515.

PETEROVÁ, Helena, 2014. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. Vyd. 4., aktualiz. a rozš. Praha: Institut pro veřejnou správu Praha. ISBN 978-80-86976-28-0.

POMAHÁČ, Richard, 2013. *Veřejná správa*. Beckovy mezioborové učebnice. V Praze: C.H. Beck. ISBN 9788074004476.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2015. *Financování měst, obcí a regionů - teorie a praxe*: 3. aktualizované a rozšířené vydání. Grada. ISBN 978-80-247-5608-0."

ŘEZNÍČKOVÁ, Kristýna, 2019. *Financování a hospodaření územních samosprávných celků*. V Olomouci: Univerzita Palackého. ISBN 9788024455488.

STARLING, Grover, c2011. *Managing the public sector*. 9th ed. International edition. Boston: Wadsworth Cengage Learning. ISBN 9781439081457.

SVOBODA, František, 2017. *Ekonomika veřejného sektoru*. Praha: Ekopress. ISBN 9788087865354.

Internetové zdroje

Baťova nedokončená železnice, 2024. Online. Baťův region. Dostupné z: <https://batuvregion.cz/mista/batova-nedokoncena-zeleznice>. [cit. 2025-05-06].

Česká unie sportu, 2025. Online. TJ Sokol Vizovice. Dostupné z: https://iscus.cz/web/sportovni-subjekty/3814884?utm_source=chatgpt.com. [cit. 2025-05-06].

Český statistický úřad, Veřejná databáze, 2011. Online. Český statistický úřad. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=uziv-dotaz#k=5&pvokc=43&uroven=70&w=>. [cit. 2025-05-13].

Český statistický úřad, Veřejná databáze, 2021. Online. Český statistický úřad. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=uzivdotaz#k=5&pvokc=43&uroven=70&w=>. [cit. 2025-05-13].

Demografická ročenka měst - 2014–2023, 2024. Online. Český statistický úřad. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/docs/107508/53de9525-bade-400b-8be8-0de9d6b87e34/13006624564.pdf?version=1.0>. [cit. 2025-05-13].

Exteriéry, 2025. Online. In: Národní památkový ústav. Dostupné z: <https://zamek-vizovice.cz/cs/fotogalerie/6043-exteriery>. [cit. 2025-05-12].

Grafický manuál, 2025. Online. Město Vizovice. Dostupné z: <https://mestovizovice.cz/soubory/doc/183/files/62072158.pdf> [cit. 2025-05-06].

Historie a současnost Vizovic, 2025. Online. Do Vizovic. Dostupné z: <https://dovizovic.cz/tic/historie-a-soucasnost-vizovic>. [cit. 2025-05-06].

Historie KČT, 2025. Online. Klub českých turistů Vizovice. Dostupné z: <http://www.kctvizovice.cz/historie.php>. [cit. 2025-05-06].

Historie, 2022. Online. Dům dětí a mládeže Zvonek Vizovice, příspěvková organizace. Dostupné z: <https://www.ddmzvonek.cz/historie>. [cit. 2025-05-06].

Historie, 2024. Online. Janův hrad Vizovice. Dostupné z: <https://januvhradvizovice.cz/historie/>. [cit. 2025-05-06].

Charakteristika SO ORP Vizovice, 2025. Online. Český statistický úřad. Dostupné z: https://csu.gov.cz/zlk/charakteristika_so_orp_vizovice. [cit. 2025-05-06].

Info o škole, 2020. Online. Základní škola Vizovice. Dostupné z: <https://www.zsvizovice.cz/24800-info-o-skole>. [cit. 2025-05-06].

Integrovaná doprava Zlínského kraje, 2025. Online. Dostupné z: <https://www.idzk.cz/>. [cit. 2025-05-13].

Janův hrad, 2025. Online. Do Vizovic. Dostupné z: <https://dovizovic.cz/tic/januv-hrad>. [cit. 2025-05-06].

Knihovna Vizovice, 2025. Online. Městská knihovna Josefa Čižmáře. Dostupné z: <https://www.knihovnavizovice.cz/>. [cit. 2025-05-06].

KNOTKOVÁ, Simona. *Návštěvnost památek ve Zlínském kraji se loni zvýšila* [online]. Praha: Náš REGION, 20. 1. 2024. Dostupné z: <https://nasregion.cz/navstevnost-pamatek-ve-zlinskem-kraji-se-loni-zvysila-362877/>. [cit. 2025-05-06].

KOMA MODULAR s.r.o., Výroční zpráva, 2023. Online. MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY. Veřejný rejstřík a sbírka listin. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=564777>. [cit. 2025-05-13].

Kostel sv. Vavřince, 2025. Online. Do Vizovic. Dostupné z: <https://dovizovic.cz/tic/kostel-sv-vavrince>. [cit. 2025-05-06].

Kulturní centrum Vizovice, 2025. Online. Město Vizovice. Dostupné z: <https://mestovizovice.cz/mesto/kulturni-centrum-vizovice>. [cit. 2025-05-06].

Masters of Rock, 2025. Online. Do Vizovic. Dostupné z: <https://dovizovic.cz/tic/masters-of-rock>. [cit. 2025-05-06].

Metodika tvorby programu rozvoje obce, 2014. Online. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Obce pro. Dostupné z: https://www.obcepro.cz/data/metodika_tvorby_pro.pdf. [cit. 2025-05-13].

Monitor státní pokladna, Město Vizovice (ZLÍN), 2020. Online. Ministerstvo financí České republiky. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00284653/prehled?rad=t&obdobi=2012>. [cit. 2025-05-13].

Monitor státní pokladna, Město Vizovice (ZLÍN), 2021. Online. Ministerstvo financí České republiky. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00284653/prehled?rad=t&obdobi=2112>. [cit. 2025-05-13].

Monitor státní pokladna, Město Vizovice (ZLÍN), 2022. Online. Ministerstvo financí České republiky. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00284653/prehled?rad=t&obdobi=2212>. [cit. 2025-05-13].

Monitor státní pokladna, Město Vizovice (ZLÍN), 2023. Online. Ministerstvo financí České republiky. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00284653/prehled?rad=t&obdobi=2312>. [cit. 2025-05-13].

Monitor státní pokladna, Město Vizovice (ZLÍN), 2024. Online. Ministerstvo financí České republiky. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00284653/prehled?rad=t&obdobi=2412>. [cit. 2025-05-13].

Náš příběh, 2019. Online. Rudolf Jelínek. Dostupné z: <https://rjelinek.cz/nas-pribeh/>. [cit. 2025-05-06].

O festivalu, 2025. Online. Vizovické Trnkobraní. Dostupné z: <https://vizovicketrnkobrani.cz/o-festivalu/>. [cit. 2025-05-06].

O městě, 2025. Online. Město Vizovice. Dostupné z: <https://mestovizovice.cz/mesto/o-meste>. [cit. 2025-05-05].

O nás, 2019. Online. Mateřská škola Vizovice. Dostupné z: <https://www.msvizovice.cz/o-nas/o-nas/#more-11>. [cit. 2025-05-06].

O nás, 2025. Online. AHC odlehčovací centrum Vizovice. Dostupné z: <https://www.vizovice.ahc.cz/>. [cit. 2025-05-12].

O nás, 2025. Online. Nemocnice Milosrdných Bratří. Dostupné z: <https://www.nmbvizovice.cz/o-nas/>. [cit. 2025-05-12].

O nás, 2025. Online. Sanatorium Topas. Dostupné z: <https://www.sanatorium-topas.cz/o-nas/>. [cit. 2025-05-12].

O nás, 2025. Online. Vizovjánek. Dostupné z: <http://www.vizovjanek.cz/o-nas/>. [cit. 2025-05-06].

O škole, 2024. Online. Střední škola oděvní a služeb Vizovice. Dostupné z: <https://www.souviz.cz/skola>. [cit. 2025-05-06].

O Zámku, 2025. Online. Národní památkový ústav. Dostupné z: <https://zamek-vizovice.cz/cs/o-zamku>. [cit. 2025-05-06].

ORP Vizovice, 2025. Online. Město Vizovice. Dostupné z: <https://mestovizovice.cz/mesto/orp-vizovice>. [cit. 2025-05-06].

Povinně zveřejňované informace, 2025. Online. Město Vizovice. Dostupné z: <https://mestovizovice.cz/mesto/povinne-informace>. [cit. 2025-05-06].

Program rozvoje města Vizovice 2021-2027, 2021. Online. Město Vizovice. Dostupné z: <https://mestovizovice.cz/soubory/doc/186/files/zwtiyy6.pdf>. [cit. 2025-05-13].

Rada města, 2025. Online. Město Vizovice. Dostupné z: <https://mestovizovice.cz/mesto/kontakty/subjekt/4>. [cit. 2025-05-06].

Rodáci a čestní občané, 2025. Online. Město Vizovice. Dostupné z: <https://mestovizovice.cz/mesto/rodaci-a-cestni-obcane>. [cit. 2025-05-06].

ROSTRA Stamping s.r.o., Výroční zpráva, 2021. Online. MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY. Veřejný rejstřík a sbírka listin. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=598557>. [cit. 2025-05-13].

SEZNAM.CZ, a.s. 2025. *Mapy.cz*: Letecká mapa Vizovice [online interaktivní mapa]. Dostupné z: <https://mapy.cz/letecka?q=vizovice&source=muni&id=3102&ds=2&x=17.8607138&y=49.2185233&z=12&ovl=1> [cit. 2025-05-06].

Sloup se sochou Panny Marie Bolestné, 2025. Online. Do Vizovic. Dostupné z: <https://dovizovic.cz/tic/sloup-se-sochou-panny-marie-bolestne>. [cit. 2025-05-06].

SO ORP Vizovice, 2025. Online. Český statistický úřad. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/docs/107863/d484a1dc-0a9b-a201-bf3a-bdb4b71182c8/727211.pdf?version=1.2>. [cit. 2025-05-06].

Státní zámek Vizovice, 2025. Online. Do Vizovic. Dostupné z: <https://dovizovic.cz/tic/statni-zamek-vizovice>. [cit. 2025-05-06].

SYKORA, spol. s r.o., Výroční zpráva, 2023. Online. MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY. Veřejný rejstřík a sbírka listin. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=554065>. [cit. 2025-05-13].

Školství, 2025. Online. Město Vizovice. Dostupné z: <https://mestovizovice.cz/mesto/skolstvi>. [cit. 2025-05-06].

Technické služby města Vizovice, 2025. Online. Dostupné z: <https://tsmvizovice.cz/>. [cit. 2025-05-12].

TJ Sokol Vizovice, 2025. Online. Historie Sokolovny. Dostupné z: <https://www.tjsokolvizovice.cz/historie-sokolovny/>. [cit. 2025-05-06].

Účetní závěrka 2023, 2025. Online. Veřejný rejstřík a sbírka listin. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=82654956&subjektId=598557&spis=721755>. [cit. 2025-05-06].

UNICO MODULAR a.s., Výroční zpráva, 2024. Online. MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY. Veřejný rejstřík a sbírka listin. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=84313919&subjektId=583574&spis=684716>. [cit. 2025-05-13].

Územní plán Vizovice, 2023. Online. Město Vizovice. Dostupné z: <https://mestovizovice.cz/mesto/uzemni-plan-vizovice>. [cit. 2025-05-06].

Vizovické pečivo, 2025. Online. Do Vizovic. Dostupné z: <https://dovizovic.cz/tic/tradice-vizovicke-pecivo>. [cit. 2025-05-06].

Vizovické Trnkobraní, 2025. Online. Do Vizovic. Dostupné z: <https://dovizovic.cz/tic/vizovicke-trnkobrani>. [cit. 2025-05-06].

Vizovjánek, 2025. Online. Do Vizovic. Dostupné z: <https://dovizovic.cz/tic/vizovjanek>. [cit. 2025-05-06].

Výroční zpráva 2022, 2019. Online. Rudolf Jelínek. Dostupné z: <https://rjelinek.cz/wp-content/uploads/2023/05/Vyrocni-zprava-RJ-a.s.-2022-online.pdf>. [cit. 2025-05-06].

Výroční zpráva 2022-2023, 2022. Online. Dům dětí a mládeže Zvonek Vizovice, příspěvková organizace. Dostupné z: <https://www.ddmzvonek.cz/dokumenty-ddm>. [cit. 2025-05-06].

Výroční zpráva 2022-2023, 2024. Online. Střední škola oděvní a služeb Vizovice. Dostupné z: <https://www.souviz.cz/cardfiles/card-6220/card-7913/files/0feaf462f6e9f440a12b18368142d95e-VYROCNI-ZPRAVA-2022-2023.pdf>. [cit. 2025-05-06].

Výroční zpráva 2023, 2019. Online. Rudolf Jelínek. Dostupné z: https://rjelinek.cz/wp-content/uploads/2024/06/VZ-2023-CZ_20240617_compressed-1.pdf. [cit. 2025-05-06].

Výroční zpráva 2023-2024, 2022. Online. Dům dětí a mládeže Zvonek Vizovice, příspěvková organizace. Dostupné z: <https://www.ddmzvonek.cz/dokumenty-ddm>. [cit. 2025-05-06].

Výroční zpráva 2023-2024, 2024. Online. Dětský domov Vizovice. Dostupné z: <https://drive.google.com/file/d/164IFz3VhN6nJJLCSEAU-9sWAeINYPb9/view>. [cit. 2025-05-06].

Výroční zpráva 2023-2024, 2024. Online. Střední škola oděvní a služeb Vizovice. Dostupné z: <https://www.souviz.cz/cardfiles/card-6220/card-7913/files/8de3474e86082752b072718c9de9d97a-vyrocni-zprava-skoly-2023-2024-web.pdf>. [cit. 2025-05-06].

Výroční zpráva 2023-2024, 2025. Online. Dětský domov a ZŠ Vizovice. Dostupné z: https://www.ddzsvizovice.cz/wp-content/uploads/2024/10/Vyrocni-zprava2023_2024-web-KU.pdf. [cit. 2025-05-06].

Výroční zpráva za rok 2022, 2024. Online. KOMA MODULAR s.r.o. Vizovice: KOMA MODULAR s.r.o., 2023. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=77295571&subjektId=564777&spis=694322>. [cit. 2025-05-06].

Výroční zpráva za rok 2023, 2024. Online. KOMA MODULAR s.r.o. Vizovice: KOMA MODULAR, 2024. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=82107615&subjektId=564777&spis=694322>. [cit. 2025-05-06].

Zámek Vizovice, 2025. Online. Národní památkový ústav. Dostupné z: <https://zamek-vizovice.cz/cs/o-zamku/historie>. [cit. 2025-05-06].

Zastupitelstvo města, 2025. Online. Město Vizovice. Dostupné z: <https://mestovizovice.cz/mesto/kontakty/subjekt/3>. [cit. 2025-05-06].

Zdravotnictví, 2025. Online. Město Vizovice. Dostupné z: <https://mestovizovice.cz/mesto/zdravotnictvi>. [cit. 2025-05-06].

Legislativní prameny

Zákon č. 128/2000 Sb.: Zákon o obcích (obecní zřízení), 2000. Online. Zákony pro lidi. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>. [cit. 2025-05-13].

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 SWOT analýza.....	31
Obrázek 2 Poloha města Vizovice	33
Obrázek 3 Zámek Vizovice.....	35
Obrázek 4 Logo města	36
Obrázek 5 Vývoj počtu obyvatel	37
Obrázek 6 Vzdělanostní struktura obyvatelstva.....	42
Obrázek 7 Budova „staré“ základní školy	46
Obrázek 8 Zámek Vizovice.....	53
Obrázek 9 Kostel sv. Vavřince	54
Obrázek 10 Sloup se sochou P. Marie Bolestné	55
Obrázek 11 Janův hrad.....	56
Obrázek 12 Porovnání schválených a skutečných příjmů	62
Obrázek 13 Porovnání schválených a skutečných výdajů	64

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Základní informace města Vizovice	34
Tabulka 2 Pohyb obyvatelstva	38
Tabulka 3 Věková struktura obyvatelstva	39
Tabulka 4 Index stárnutí obyvatel	40
Tabulka 5 Národnostní struktura obyvatelstva	40
Tabulka 6 Vzdělanostní struktura obyvatelstva	42
Tabulka 7 Obory střední školy oděvní a služeb Vizovice	47
Tabulka 8 Počet účastníků a kroužků	49
Tabulka 9 Příjmy rozpočtu města	61
Tabulka 10 Výdaje rozpočtu města	63
Tabulka 11 Vývoj salda	64
Tabulka 12 Podíl kapitálových a celkových výdajů města	65
Tabulka 13 SWOT analýza města Vizovice	66

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

%	Procento
§	paragraf
A kol.	A kolektiv
A. s.	Akciová společnost
Apod	A podobně
Atd	A tak dále
Bc.	Bakalář
COVID-19	Coronavirus disease 2019
Č.	Číslo
ČOV	Čistička odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSAD	Československá automobilová doprava
ČSOB	Československá obchodní banka
ČSÚ	Český statistický úřad
DDM	Dům dětí a mládeže
EU	Evropská unie
IDZK	Integrovaná doprava Zlínského kraje
Ing.	Inženýr
IROP	Integrovaný regionální operační program
Kč	Korun českých
KČT	Klub českých turistů
Km	Kilometr
Km ²	Kilometr čtvereční
M n. m	Metrů nad mořem
MAS	Místní akční skupina

Mgr.	Magistr
Mil.	Milion
MP	Masný průmysl
MŠ	Mateřská škola
Např.	Například
Ph. Dr.	Doktor filozofie
Ph.D.	Doktor
Pozn.	Poznámka
S.	Strana
S. r. o.	Společnost s ručeným omezeným
S. š.	Severní šířka
Sb.	Sbírka
SK	Sportovní klub
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
Sv.	Svatý
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats
TJ	Tělovýchovná jednota
Tzv.	Takzvaně
ÚV	Úpravna vody
V. d.	Východní délka
VaK	Vodovody a kanalizace
Vč.	Včetně
ZŠ	Základní škola

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazníkové šetření na návrh strategie rozvoje města Vizovice

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ NA NÁVRH STRATEGIE ROZVOJE MĚSTA VIZOVICE

Strategie rozvoje města Vizovice

Vážené respondentky, vážení respondenti,

rád bych Vás požádal o vyplnění tohoto dotazníku, který je součástí mé bakalářské práce na téma "Návrh strategie rozvoje města Vizovice". Cílem mého výzkumu je zjistit názory obyvatel na současný stav města a jejich představy o jeho budoucím rozvoji.

Vaše odpovědi jsou anonymní a budou použity výhradně pro účely této práce. Vyplnění dotazníku Vám zabere přibližně 5-10 minut.

Předem Vám děkuji za Váš čas a ochotu podělit se o své názory. Vaše zpětná vazba je pro mě velmi cenná!

S přáním hezkého dne,

Jakub Mrnka, student Fakulty managementu a ekonomiky UTB ve Zlíně, veřejná správa a regionální rozvoj

1 Jaké je vaše pohlaví?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

☐ žena ☐ muž

2 Kolik vám je let?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

☐ 0-15 ☐ 16-26 ☐ 27-40 ☐ 41-64 ☐ 65 a více

3 Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

☐ základní ☐ střední odborné (výuční list) ☐ střední s maturitou ☐ vyšší odborné ☐ vysokoškolské ☐ jiné

4 Jak dlouho ve městě žijete?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

☐ od narození ☐ přistěhování v dětství ☐ v dospělosti před více než 5 lety ☐ během posledních 5 let

5 Jak se vám ve městě žije?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

☐ velmi dobře ☐ spíše dobře ☐ neutrálně ☐ spíše špatně ☐ špatně

6 Co je podle vás předností Vizovic?

Nápověda k otázce: *Vyberte maximálně 3 odpovědi*

- ☐ blízkost přírody
- ☐ klid
- ☐ dobrá dopravní dostupnost (autobusy, vlak)
- ☐ dostupnost služeb (obchody, zdravotnictví, ...)
- ☐ kontakt se sousedy
- ☐ vzhled města (historické budovy, náměstí, ...)
- ☐ kulturní vyžití
- ☐ sportovní vyžití
- ☐ jiné

7 Co se vám ve městě nelíbí?

Nápověda k otázce: *Vyberte maximálně 2 odpovědi*

☐ špatné mezilidské vztahy	☐ slabá veřejná doprava (autobusy, vlak)	☐ nedostatek parkovacích míst	☐ nedostatek kultury a sportu
☐ nedostatek stavebních míst	☐ jiné		

8 Jak hodnotíte údržbu města? (komunikace a chodníky, veřejná zeleň, čištění veřejného prostranství - odvoz odpadu, úklid ulic a veřejných ploch, správu mobiliáře – opravy a výměny laviček, odpadkových košů, dětských hřišť, ...)

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- ☐ velmi dobře ☐ spíše dobře ☐ neutrálně ☐ spíše špatně ☐ špatně

9 Sledujete dění ve městě?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- ☐ ano ☐ ne

10 Jaké prostředky využíváte na sledování dění ve městě?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

- ☐ stránky města
- ☐ rozhlas
- ☐ Vizovické noviny
- ☐ sociální sítě (Facebook, ...)
- ☐ jiné
- ☐ nezajímám se

11 Jaké považujete mezilidské vztahy ve městě?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- ☐ velmi dobré ☐ spíše dobré ☐ neutrální ☐ špatné ☐ nedovedu posoudit

12 Jak byste ohodnotil/la kvalitu komunikaci města s občany?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- ☐ výborná ☐ dobrá ☐ průměrná ☐ nedostatečná

13 Máte konkrétní návrh na zlepšení komunikace města s občany?

Nápověda k otázce: *Pokud ano - napište, pokud ne - přeskočte*

14 Jak jste spokojeni s těmito oblastmi života ve Vizovicích?

Nápověda k otázce: *1=velmi NESPOKOJEN/NA , 5=velmi SPOKOJEN/NA - Vyberte jednu odpověď v každém řádku.*

	1	2	3	4	5
Dostupnost služeb (obchody, zdravotnictví, školy)	☐	☐	☐	☐	☐
Dostupnost gastronomie (restaurace, hospody)	☐	☐	☐	☐	☐

Strategie rozvoje města Vizovice

Kvalita dopravní infrastruktury (silnice, chodníky)	☐	☐	☐	☐	☐
Fungování veřejné dopravy (autobus, vlak)	☐	☐	☐	☐	☐
Možnosti parkování (parkovací místa)	☐	☐	☐	☐	☐
Stav veřejných prostranství (parky, zeleň, lavičky, osvětlení, ...)	☐	☐	☐	☐	☐
Nakládání s odpadem (třídění, recyklace)	☐	☐	☐	☐	☐
Nabídka kulturních akcí a aktivit	☐	☐	☐	☐	☐
Možnosti sportovního a volnočasového vyžití	☐	☐	☐	☐	☐
Dostupnost a fungování základní a mateřské školy	☐	☐	☐	☐	☐
Bezpečnost ve městě	☐	☐	☐	☐	☐
Úroveň bydlení (dostupnost domů a bytů)	☐	☐	☐	☐	☐
Historické a kulturní dědictví města (památky, tradice)	☐	☐	☐	☐	☐

15 Co považujete za největší přednost Vizovic?

16 Co vám ve Vizovicích nejvíce chybí?

17 Které oblasti by mělo město prioritně rozvíjet?

Nápověda k otázce: *Vyberte maximálně 3 odpovědi*

- ☐ doprava a infrastruktura
- ☐ bydlení
- ☐ školství a vzdělávání
- ☐ sport a volnočasové aktivity
- ☐ kultura a památková péče
- ☐ ekologie a životní prostředí
- ☐ podpora podnikání
- ☐ jiné

18 Máte nějaký konkrétní návrh, jak by se mělo město rozvíjet?

Nápověda k otázce: *Pokud ano-napište, pokud ne-přeskočte*

19 Uvítali byste, jako občan, participativní rozpočet města?

Nápověda k otázce: *Participativní rozpočet je nástroj, který umožňuje občanům přímo rozhodovat o využití části veřejného rozpočtu města. Obyvatelé mohou navrhovat projekty, které následně projdou posouzením a hlasováním, přičemž vítězné návrhy se pak mohou realizovat.*

☐ ano ☐ ne

Vážené respondentky, vážení respondenti,

rád bych Vám touto cestou poděkoval za čas a ochotu, které jste věnovali vyplnění mého dotazníku. Vaše odpovědi jsou pro mě velmi cenné a budou důležitou součástí mé bakalářské práce.

Vaše názory mi pomohou lépe porozumět potřebám a výzvám spojeným s rozvojem města, což přispěje k vytvoření kvalitnější a relevantnější analýzy.

Ještě jednou děkuji za Vaši spolupráci!

Jakub Mrnka